

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

20.11.2018

Donna ID 2983209

Sisältö

■ Lähtökohtia Pispalan valtatien kehittämiseelle

- Asemakaavan uudistaminen
- Liikennesuunnittelun tavoitteet
- Huomioita Pispalan valtatien liikenteen nykytilanteesta
- Onnettomuudet
- Pyöräliikenteen kehittämisen lähtökohdat
- Joukkoliikenteen kehittämisen lähtökohdat
- Katutilan mitoitus
- Liikenteen rauhoittaminen

Dia 4
Dia 5
Dia 6
Dia 7-10
Dia 11-12
Dia 13
Dia 14-15
Dia 16-18

■ Tutkittuja kehitystoimenpiteitä

- Ahjolan aukio
- Rajaportin lännen suunnan bussipysäkki
- Rajaportti
- Mäkikadun läntinen liittymä

Dia 20-23
Dia 24
Dia 25-26
Dia 27

■ Yhteenveto ja huomiot jatkosuunnittelun

- Yhteenveto Pispalan valtatien kehittämisestä
- Poikkileikkaustarkastelu
- Pyöräliikennejärjestelyt kaavamuutosalueen ulkopuolella
- Suojatietylitkset
- Pysäköinti
- Joukkoliikenne
- Vaiheittain toteuttaminen
- Huomioita ja suosituksia jatkosuunnittelun
- Liiteaineisto

Dia 29
Dia 30
Dia 31
Dia 32-33
Dia 34
Dia 35-36
Dia 37
Dia 38
Dia 39

Suunnitelman tilaaja: Tampereen kaupunki

Yhteyshenkilö: Pekka Stenman

Työryhmä: Minna Kiviluoto

Sari Pietilä

Mira Sirén

Timo Seimelä

Suunnitelman laatija: Sitowise

Projektipäällikkö: Tero Backman

Laura Björn

Stefan Plomp

Oskari Kaupinmäki

SITOWISE

Lähtökohtia Pispalan valtatien kehittämiselle

Asemakaavan uudistaminen

- Pispalassa on vireillä asemakaavojen 8309 ja 8310 uudistaminen
- Kaavoitustyössä huomioitava
 - Valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden mukaisesti Pispalan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttäminen sekä alueen kehittyminen
 - Asumisen edellytykset ympäristöhäiriöiden osalta
- Kaavoitustyön taustaksi tehdynä meluselvityksessä (2016) on todettu, että kaavan 8309 alueella valtioneuvoston päätöksen vaatimukset ylittyvät lähes kokonaan ja että nopeustason alentaminen (50 km/h → 40 km/h) Pispalan valtatiellä ei oleellisesti pienennä melualueita, mutta alentaa kyseisen väylän läheisyydessä melutasoja n. 1,5 dB.
- Nopeusrajoituksen alentaminen edellyttäisi myös rauhoittamistoimenpiteitä, jotta nopeudet oikeasti alenisivat

Kuva: Kaava-alueet, lähivaikutusalueet on merkitty punaisella katkoviivalla

Liikennesuunnittelun tavoitteet

- Pyöräliikenteen olosuhteiden parantaminen Pispalan valtatiellä
 - Sujava pyöräliikenne seudullisella pääreitillä
 - Turvallinen jalankulkuympäristö pyöräilyn ja jalankulun erottamisen seurauksena
- Autojen läpialoliikenteen vähentäminen ja todellisten ajonopeuksien laskeminen
 - Vähemmän liikenneonnnettamuksia
 - Vähemmän liikennemelua
 - Vihtyisämpeli liikkumisympäristö
- Kadunvarsipysäköinnin ja katualueen/ tonttien rajalla tapahtuvat pysäköinnin jäsentäminen
 - Turvallinen ajo pysäköintipaikoille, ei peruuttamista pyörätielle ja jalkakäytäälle
 - Liikekiinteistöjen toimintaedellytysten turvaaminen ja parantaminen
- Joukkoliikenteen toiminnan turvaaminen
 - Tarkoituksemukaiset pysäkkipaikat ja sujuva liikennöinti
 - Joukkoliikenne-etuudet

Kuva: Palvelut Pispalan valtatielä ympäristössä

Huomioita Pispalan valtatien liikenteen nykytilanteesta

- Autoliikenteen liikennemäärit vaihtelevat 13 000 – 16 000 ajon./vrk, raskaan liikenteen osuus 7%.
- Valtaosa autoliikenteestä, jopa 90% on läpiajoliikennettä.
- Pyöräliikenteen liikennemääriä noin 1500 polkupyörää/vrk.
- Jalankulkijoita 500 – 1000 jalankulkijaa/vrk.
 - Autoliikenteen liikennemäärit ovat laskeneet Rantaväylän tunnelin rakentamisen myötä. Ennen tunnelin toteuttamista Pispalan valtatiellä liikennemääriä vaihteli välillä 16 000 – 19 000 ajon./vrk.
- Pispalan valtatien nopeusrajoitus on 50 km/h mutta todellisten ajonopeuksien on mitattu olevan hieman suurempia.
- Pispalan valtatiellä on sattunut runsaasti omaisuusvahinkoihin ja loukkaantumisiin johtaneita onnettamuksia. Onnettamuudet sijoittuvat koko kadun matkalle mutta Pohjanmaantien ja Tahmelan viertotien liittymissä niitä on sattunut useita.
- Pispalan valtatie on merkittävä joukkoliikenteen pääreitti. Pispalan valtatiellä liikennöin 13 eri bussilinja ja ruuhkatuntien aikana vuorotarjonta on yli 30 vuoroa ajosuuntaan. Pispalan valtatiellä on kuusi pysäkkiparia. Pysäkkien nousijamäärit vaihtelevat arkipäivänä 50 -450 nousijan välillä.
- Pispalan valtatien varrella on tasaisesti rakennusten kivijalkoihin sijoittuvia liiketiloja. Kadun varrella on paljon jäsentymätöntä pysäköintitilaan katualueiden ja tonttien välimaastossa. Näitä paikkoja käyttävät niin asukkaat kuin liikekiinteistöissä asiovat.
- Pispalan valtatiellä kulkee erikoiskuljetusten reitti 7x7x40m.

Onnettomuudet

- Pispalan valtatiellä (väli Nokian moottoritie – Vesilinnankatu) sattuneista onnettomuksista on löydettyväissä tiettyjä ominaispiirteitä. Kun muistetaan, että onnettomuudet ovat vain jäävuoren huippu kaikista konflikttilanteista joita liikenteessä tapahtuu, voidaan päättää, että usein toistuvat onnettomuudet kielivät suuremmista ongelmista liikenneympäristössä, jotka vaativat toimenpiteitä asian korjaamiseksi.

	Kuolemaan johtanut	Loukkaantumiseen johtanut	Ei henkilövahinkoja
Moottoriajoneuvoliikenne onnettomuus	0	5 (joista 4 peräänajo-onnettomuutta)	47 (joista 15 peräänajo-onnettomuutta ja 12 ohitusonnettomuutta)
Pyöräily onnettomuus	1 (Vesilinnankadun liittymässä)	8 (joista 7 tapahtui polkupyöräilijän ollessa pyörätiellä ja ajoneuvon käentyessä eteen)	1
Jalankulku onnettomuus	0	0	0

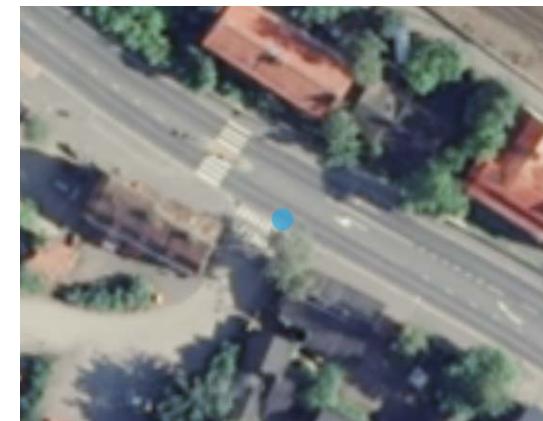
Taulukko: Vuosien 2013-2017 aikana tapahtuneet liikenneonnettomuudet vakavuuden ja tyypin mukaan.

Onnettomuudet, pyöräliikenne

- Lähes kaikki pyöräliikenteen onnettomuudet tapahtuvat tilanteessa, jossa ajoneuvo kääntyi pyörätiellä tai sen jatkeella pyöräilevän henkilön eteen. Katuypäristöstä tehtyjen havaintojen perusteella voidaan eritellä mahdollisia syitä onnettomuuksille, joihin puuttumalla voitaisiin jatkossa ehkäistä onnettomuuksia:
 - Pyörätien ja kadun välissä ei ole erillistä ryhmittymistilaa autoille (vähintään 5m), joten risteäville kaduille tai tonteille liittyessä tai niistä tullessa ajetaan suoraan pyörätien eteen.
 - Fyysinen infrastruktuuri ei korosta riittävästi Pispalan valtatien suuntaisesti suoraan ajavan pyöräilijän etuajo-oikeutta liittymissä.
 - Suuret liikkennemäärit ja nopeudet heikentävät autoilijan kykyä kiinnittää huomiota pyöräliikenteeseen.
 - Kaksisuuntainen pyöräliikenne heikentää autoilijan kykyä huomioida pyöräilijöitä, jotka tulevat autoliikennevirtaan nähdyn epäoloogisesta suunnasta.

Pyöräliikenteen onnettomuudet olivat jakautuneet tasaisesti koko kadun pituudelle, tyypillinen onnettomuuskohta:

Kuva: Mäkkikadun liittymän loukkaantumiseen johtanut onnettomuuskohta. (<http://apps.strafica.fi/onn/>)

Onnettomuudet, peräänajot

- Pispalan valtatielähdöistä (välillä Nokian moottoritie – Vesilinnankatu) Peräänajo-onnettomuuksista lähes kaikki tapahtuvat valoliittymissä. Pohjanmaantien ja Tahmelan viertotien liittymien lisäksi peräänajoja oli tapahtunut Nokian moottoritiellä, Tipotien ja Vesilinnankadun valoliittymissä (yhteensä 6kpl). Erityisesti Tahmelan viertotien ja Pohjanmaatien liittymien peräänajoihin pättevät seuraavat huomiot:
 - Pispalan valtatielähdöiden pituuskaltevuus (vaihtelee ennen valoja 1,5 - 4 % välillä). Huomattava on, että peräänajoja on kuitenkin tapahtunut myös ennen valoja ylämäkeen tullessa lännen suunnasta.
 - Keskinopeustietoja ei näiden kahden liittymien kohdilta löydy, mutta ajoradan leveys ja alamäki houkuttelevat suurempia tilannenopeuksiin.

Peräänajo-onnettomuuksista 12/19 tapahtui Pohjanmaantien ja Tahmelan viertotien valoliittymissä

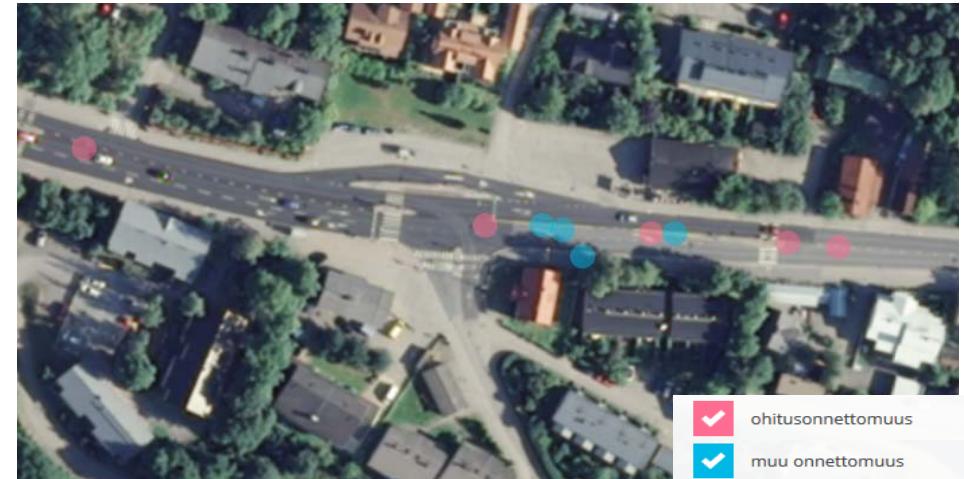

Kuva: Ote peräänajo-onnettomuuksien keskittymistä (<http://apps.strafica.fi/onn/>)

Onnettomuudet, muut onnettomuustyyppit

- Pispalan valtatiellä (väli Nokian moottorite – Vesilinnankatu) tapahtui yhteensä 12 ohitusonnettomuutta vuosien 2013-2017 aikana. Ohitusonnettomuuksista yksikään ei johtanut henkilövahinkoihin ja onnettomuudet tapahtuivat pääasiassa kaistaa vaihdettaessa oikealle kaistan päätyessä ja yhtyessä joukkoliikennekaistaan (oikealla yllä).
- Kääntymis- ja risteämisonnettomuuksia ei moottoriajoneuvojen välillä ole liikennemääriin nähden tapahtunut juurikaan. Yksi suistumisonnettomuus johti loukkaantumisen Pispalan kirkon edustalla vuonna 2013.

Kuva: Ohitusonnettomuuksien sekä peruutusonnettomuuksien (osa sinisistä pisteistä) keskittymä Tahmelan viertotien liittymän jälkeen lännestä tultaessa. (<http://apps.strafica.fi/onn/>)

Pyöräliikenteen kehittämisen lähtökohdat

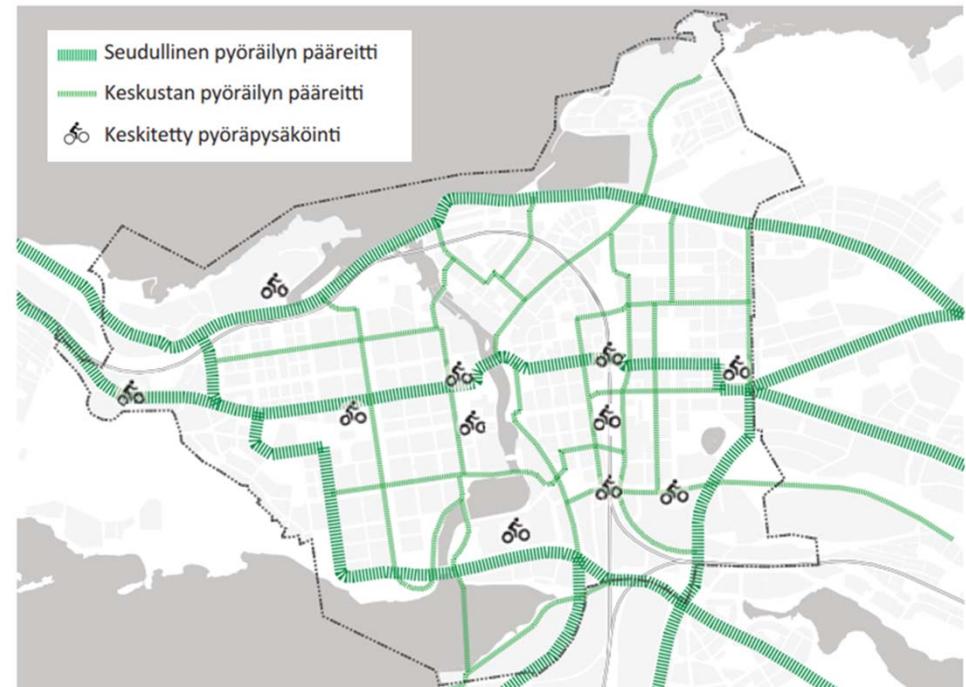
- Pispalan valtatie välillä Sepänkatu – Nokian moottoritie on määritelty seudulliseksi pyöräliikenteen pääreitiksi sekä laatukäytäväksi.
- Keskustan strategisessa osayleiskaavassa on määritelty, että pääreiteillä pyöräliikenne erottelaan jalankulusta aina. Pispalan valtatie ei kulje keskustassa, mutta maankäyttö ja määrittely laatukäytävänä tukevat erottelutavoitetta.
- Valmisteilla olevassa pyöräliikenteen tulevaisuuskuva -työssä Pispalan valtatienväylät on määritelty 2-suuntaisiksi. Työtä ei ole hyväksytty (tilanne elokuu 2018) eikä Pispalan valtatie kuulu varsinaiseen suunnittelualueeseen, joten sen esityksiä ei voida pitää määräväinä.
- Viime vuosien mittauksissa Pispalan valtatiellä kulki noin 1500 pyöräilijää vuorokaudessa, mikä tarkoittaa noin 150 pyöräilijää huipputunnin aikana.

1-suuntainen pyörätie

- Pyöräily tapahtuu omalla autoliikenteestä ja jalankulusta erotetulla väylällä.
- Pyöräilyn ajosuunnat on erotettu toisistaan, yleensä autoliikenteen ajoradan molemmin puolin.

2-suuntainen pyörätie

- Pyöräily tapahtuu omalla autoliikenteestä ja jalankulusta erotetulla väylällä
- Pyöräily tapahtuu molempien ajosuuntien samalla väylällä. 2-suuntainen pyörätie voi sijaita autoliikenteen ajoradan molemmin puolin tai vain toisella puolella katua maankäytöstä ja liikennetilanteesta riippuen.

Pyöräliikenteen kehittämisen lähtökohdat

- Tämän hetken lähtötietojen mukaan Pispalan valtatietä tulisi kehittää 2-suuntaisilla pyöräliikenteen järjestelyillä, jolloin pyöräliikenteen viemä tilantarve poikkileikkaussa olisi vähintään 3,00 m sillä oletuksella, että pyöräliikennemäärität kaksinkertaistuvat tulevaisuudessa.
 - Maankäytön painottuminen Pispalan valtatien eteläpuolelle tukee tätä etenemispolkua, mutta tilaongelmia voi ilmetä kiinteistöjen kohdalla.
 - Pyöräliikennettä ei voida kapeissa kohdissa sijoittaa ajoradalle.
- Pispalan valtatietä on mahdollista myös kehittää 1-suuntaisilla pyöräliikenteen järjestelyillä, jolloin pyöräliikennejärjestelyjen tilantarve poikkileikkaussa olisi vähintään 4,00 m (kolmitasolla 5,00 m).
 - Kapeissa kohdissa pyöräliikenteen tilantarpeet voidaan ratkaista sijoittamalla pyöräliikenne hetkellisesti ajoradalle.
 - Eteläpuolelle painottuva maankäyttö ei täysin tue 1-suuntaisia järjestelyjä. Tilan säätämiseksi näillä kohdin nykyinen pohjoinen jalkakäytävä olisi mahdollista osoittaa yksisuuntaiseksi pyörätiaksi. Jalkakäytävän puuttuminen johtaa kuitenkin pyörätiellä kävelyn mutta vähäisillä jalankulkijamäärellä tämä voitaisiin sallia. Ratkaisu toimii kuitenkin ainoastaan paikotellen, eikä mahdollista yhtenäistää järjestelyä koko kadun matkalle.
- Suositus, Pispalan valtaväylän etelälaidalle sijoitetaan ajoradasta ja jalkakäytävästä rakenteellisesti eroteltu 3,0 metriä leveä pyörätie.

Pyörätien mitoittaminen, 1-suuntaiset järjestelyt

- Päälyysteen leveys
 - Kolmitasorakenteessa tai muuten rakenteellisesti erotellulla 2,5 m
 - Samassa tasossa jalkakäytävän kanssa min. 2,0 m, suuremmilla pyöräliikennemäärittäillä 2,5 m
 - Poikkeustilanteissa leveys voi olla 1,5 m

Pyörätien mitoittaminen, 2-suuntaiset järjestelyt

Pyöräilijää / vrk	Pyöräilijöiden määrä poikkileikkaussa	Päälyysteen leveys (m)		
		Pääreitti	Aluereitti	Paikallisreitti
Alle 1 000	1+1	2,50 (2,25)	2,50 (2,25)	2,25 (2,00)
1 000-1 500	1+1	2,50	2,50 (2,25)	2,50 (2,25)
1 500-2 500	1+2	3,00 (2,50)	3,00 (2,50)	2,50
Yli 2 500	1+2 (2+2)	≥ 3,00	≥ 3,00	≥ 3,00

Joukkoliikenteen kehittämisen lähtökohdat

- Pispalan valtatiellä liikennöi useita joukkoliikennelinjoja (linjat 8, 11, 17, 20, 26, 29, 35, 37, 70, 71, 72, 79, 81).
 - Vuorotarjonta on vilkkaimillaan 36 vuoroa tunnissa yhteen kulkusuuntaan. Yli 30 vuoroa tunnissa toteutuu yhdeksän tunnin ajan vuorokaudessa.
 - Bussipysäkit tulisi mitoittaa kahden auton pysäkeiksi vuorotarjonnan ollessa yli 30 vuoroa tunnissa.
- Käytännössä kaikilla pysäkeillä on tarve pysäkkikatoksiin (40-50 nousijaa).
 - Nousijoiden määrä keskustan suuntaan eri pysäkeillä vaihtelee 140-300 nousijan välillä (Hyhkynkadun pysäkillä nousijoita 440).
 - Länsi-Tampereen suuntaan nousijoiden määrä vaihtelee 40-200 välillä.
- Nykytilassa linja-autoille osoitetut etuudet (liittymäohitukset ja linja-autokaistat) ovat oleellinen osa joukkoliikenteen toimivuutta, eikä niistä voida nykyisillä liikennemäärellä luopua.
 - Vaitinaron eritasoliittymän toteuttaminen ja Paasikiventien parantaminen Vaitinaron ja Santalahden välillä yhdessä Pispalan valtatien rauhoittamistoimenpiteiden (nopeusrajoituksen lasku, ajoradan kavennu yms.) siirtävät läpiajoliikennettä Paasikiventielle ja voivat mahdollistaa kevyempien joukkoliikenneratkaisujen (liittymäetuudet) toteuttamisen Pispalan valtatielle.
 - Tulevaisuudessa (2040), jos nk. Epilän yhteys/ Energiankadun jatke mahdollistaa Pohjanmaantien liittymän poistamisen Paasikiventielästä, voidaan harkita Pohjanmaantien ja Pispalan valtatien liittymän valo-ohjauksesta ja linja-autokaistasta luopumista ja jäsennellä katutila uudelleen.
(Epilän yhteys/Energiankadun jatke mahdollistaisi saapumisen Paasikiventielä Pispalaan seuraavasti: Energiankadun kautta Pispalan valtatielle Epilään ja sieltä Porintien poikki Pispalaan. Pohjanmaantien merkitys tulisi kuitenkin suunnitella kokonaisuutena Pispalan valtatien ja Porintien liittymän toimivuus huomioiden)
- Ajoratapysäkit eivät ole mahdollinen ratkaisu nykyisillä liikennemäärellä. Edes liikennemäärien huomattava laskeminen ei poista pysäkkisyvyyten tarvetta, koska kyseessä on runkoyhteys ja liikennöiviä linjoja on useita.
 - Jos Hiedanrantaan muodostuu tulevaisuudessa joukkoliikenteen solmukohta jossa bussiliikenne syöttää raitiotietä ja linjojen määrä Pispalan valtatiellä nykyisestä vähensi, voisi myös ajoratapysäkkejä harkita liikenteen rauhoittamisen keinona. Tämä on kuitenkin hyvin epätodennäköistä ja bussilinjojen määrää Pispalan valtatiellä voi tulevaisuudessa myös kasvaa, koska raitiotie siirtää linjoja pois Paasikiventielä.

Katutilan mitoitus

- Pispalan valtatiellä korostuu tarve katutilan tehokkaalle käytölle. Katualue on pääsääntöisesti 17-19m leveä, mutta käytettävissä oleva tila voi rakennusten ja tukimuurien vuoksi olla vähimmillään vain 14m leveä.
- Toiminnalliselta luokituksestaan katu määritellään nykyisin alueelliseksi kokoojakaduksi. Ajoradan leveys määräytyy kadun nopeusrajoituksen ja toiminnallisen luokan mukaan. Ajoradan leveys vaihtelee, ollen vähimmillään 7,5 metriä, mikä on hyvä liikennemäärit, nopeusrajoitus ja katuluokka huomioiden.
- Joukkoliikenteen suuri osuus vaikuttaa katutilan käyttöön ja tilantarpeeseen, erityisesti pysäkkien kohdalla.
- Linja-autopysäkkien nousijamäärien perusteella suurin osa, erityisesti kadun eteläpuolen pysäkeistä, määritellään vilkkaaksi pysäkeiksi, joilla tavoiteltassa on oltava pysäkkikatos.
- Pääpyörätie voidaan toteuttaa koko kadulle joko kaksi- tai yksisuuntaisilla ratkaisuilla. Pysäkkien odotustilan kierro tuo usein suurimmat tilalliset haasteet.
- Jalkakäytävä on nykyisin paikoin hyvinkin kapea ja voi olla sitä paikoin jatkossakin. Tilantarve kuitenkin korostuu pysäkkien, palvelujen ja liittymien kohdilla. Jalankulun turvallisuudentunteen ja viihtyvyyden vuoksi sen tulee Pispalan valtatiellä olla aina erotettuna muusta liikenteestä tasoverottelulla tai rakenteellisesti.
 - Jalkakäytävän käyttöön ja koettuun turvallisuuteen vaikuttaa jalkakäytävän leveyden ja erottelutavan lisäksi mm. viereisen ajoradan leveys. Pispalan valtatielen ajoradan leveys vaihtelee 7,5 ja 10,5 metrin välillä. Ajorataa kavennettaessa ajoneuvoliikenne ajaa lähempänä reunatukea ja vaikuttaa kapeiden jalkakäytävien koettuun mukavuuteen ja turvallisuuteen.

Katutilan mitoitus

- Ajokaistan leveys, alueellinen pääkatu/ kokoojakatu:
 - Nopeusrajoitus = 50 km/h, ajokaistan leveys 3,50m
 - Nopeusrajoitus = 40 km/h, ajokaistan leveys 3,50m (vähintään 3,25m)
 - Kääntymiskaistan leveys vähintään 3,00m, joukkoliikennereiteillä 3,50m
 - Joukkoliikennereiteillä ajokaistan tavoiteleveys 3,50m
- Pyörätien leveys:
 - Kaksisuuntainen pyörätie 3,00m (vähintään 2,50m), erottelu ajoradasta 1,0m (vähintään 0,50m) leveällä rakenteellisella erotuskaistalla.
 - Erotuskaista kadunvarsipysäköinnin kohdalla vähintään 0,75m.
 - Yksisuuntaiset pyörätiet tai pyöräkaistat 2,20m (lyhyillä osuuksilla vähintään 1,50m), lisäksi on huomioitava kunnossapidon vähimmäisvaatimukset tasoperotelluissa ratkaisuissa. Yleisesti kunnossapidon (auraus) vaatima minimileveys 2,25m.
- Jalkakäytävän leveys:
 - Palvelujen, linja-autopysäkkien ja liittymien kohdalla 2,50-4,00m, vähintään kuitenkin 2,25m.
 - Vain läpikulkua sisältävillä linjaosuuksilla 2,25m, jossa hetkellisesti voidaan käyttää minimissään 1,5m leveyttä. Jalkakäytävillä huomioita lisäksi kunnossapidon vähimmäisvaatimukset pyöräteiden tapaan.
- Linja-autopysäkit:
 - Pysäkin seisontatilan leveys 3,00m
 - Seisontatila mitoitettu kahdelle teliautolle, seisontatilan pituus 36,00m
 - Odotustilan leveys katoksellisilla pysäkeillä yleensä 3,00m (vähintään 2,65m). Pysäkkikatosmallilla voidaan vaikuttaa tilantarpeeseen.
 - Ilman pysäkkikatosta oleva erillinen nousutila seisontatilan ja pyörätien välillä vähintään 1,50m.
 - Kaikilla Tampereen keskustan suunnan pysäkeillä pysäkkikatos.
 - Kaikilla lännen suunnan pysäkeillä joiden yhteydessä palveluita pysäkkikatos.
- Kadunvarsipysäköinti:
 - Pysäköintipaikan leveys, rakenteellisesti ajoradasta erotettu 2,50m
 - Pysäköintipaikan leveys, maaliviivalla kadunvarteen merkitty 2,00m
- Saarekkeet ja ajoradan kavennukset:
 - Suojatiesaarekkeen leveys 2,50m (minimissään 2,00m).
 - Ajokaistan leveys suojetiesaarekkeen kohdalla 3,50m.
 - Ajorata kavennuksen kohdalla, nopeusrajoitus 40km/h 6,40m.
 - Ajorata kavennuksen kohdalla, nopeusrajoitus 30km/h 6,20m.

Liikenteen rauhoittaminen, lähtökohdat

- Ajonopeuksiin vaikutetaan laskemalla nopeusrajoitusta ja rakentamalla katuinfra tukemaan nopeusrajoitusta (ajoradan leveys, geometria, mahdolliset hidasteet, liikennevalot).
 - Nopeusrajoitus 40km/h ja paikallisesti 30 km/h.
 - Ajoradan sivusiirtymät, esim. bussipysäkkien ja kadunvarsipysäköinnin kohdalla.
 - Kesksaarekkeet ja kapea ajorata suojatieylitysten kohdalla (ajoradan leveys 3,50m joukkoliikennereitillä).
 - Ajoradan kavennus suojatieylityksen kohdalla (liikennemääärän maksimi noin 4000 ajon./vrk, huomioitava joukkoliikenteen kohtaamisvara).
- Läpiajoliikennettä vähennetään vaikuttamalla väylän houkuttelevuuteen ja tarjoamalla vaihtoehtoisia kulkureittejä ja kulkumuotoja.
 - Ohjaamalla liikenne kadun päässä vaihtoehtoisille reiteille (Paasikiventie). Kaistamääällä, liikennevalo-ohjauksella ja käänymiskieltoilla ohjataan liikenne halutuille reiteille. Vähennetään Pispalan valtatien houkuttelevuutta sujuvana ajoreittinä.
 - Houkuttelevuuteen voidaan vaikuttaa samoilla toimilla kuin ajonopeuksiin ja esim. nopeusrajoituksen laskeminen vähentää liikennemääriä.
 - Pispalan valtatielle ei ole tarjolla muita vaihtoehtoisia ajoreittejä kuin Paasikiventie. Paasikiventielle voidaan ohjata lisäliikennettä mutta yhteydet Paasikiventiltä Tampereen keskustaan Paasikivenkadun ja Sepänkadun kautta eivät mahdollista suurta liikennemäärien siirtymistä.
 - Pispalan valtatie toimii joukkoliikenteen runkoreittinä nyt ja tulevaisuudessa kun raitiotie palvelee Paasikiventien vartta. Rungsas joukkoliikenne vaatii laadukkaan katuinfraan ja pysäkkijärjestelyt, joten kaikki toimenpiteet liikenteen vähentämiseksi eivät ole Pispalan valtateillä mahdollisia.
 - Pispalan valtatie toimii myös Paasikiventien mahdollisena varareittinä. Vaikka varareittinä toimiminen ei varsinaisesti aseta mitoitusvaatimuksia täytyy kadun olla liikennöitävässä läpi myös tulevaisuudessa.
- Vatinaron eritasoliittymän ja Paasikiventien parantamisen liikenne-ennusteessa Pispalan valtatien liikennemäärin ennustetaan vähenevän nykyisestä 13 000 – 16 000 vuoteen 2040 mennessä 10 000 – 12 000 ajoneuvoon vuorokaudessa.

Liikenteen rauhoittaminen, toimenpiteitä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

Lyhyen aikavälinen toimenpiteitä

- Nopeusrajoituksen lasku Porintien ja Ratakadun välillä 50 km/h → 40 km/h.
- Ajoradan kaventaminen tukemaan nopeusrajoituksen laskua. Tavoiteleveys 7,00m koska kadulla on runsaasti joukkoliikennettä.
- Laadukas pyöräliikenteen infra houkuttelemaan käyttäjiä liikkumaan polkupyörällä.
- Ajoradan sivusiirtymiä rakenteellisesti erotetun kadunvarsipysäköinnin ja bussipysäkkien kohdalle.
- (Liikennevaloliittymän lisääminen Ahjolankadun liittymään), liikennevalot hidastavat liikennettä ja lisäävät liikenneturvallisuutta. Liikennevaloliittymän toteuttaminen olisi kuitenkin ristiriitainen toimenpide tavoitetilan kanssa, jossa tarkoitus on luoda Ahjolan aukiosta yhtenäinen tila. Liikennevaloliittymä tulisi toteuttaa vain, jos liikenneturvallisuus sitä vaatii. Pelkkänä liikenteen rauhoittamistoimenpiteenä sillä ei ole kokonaisuuden kannalta merkittävää vaikutusta. Liikennevalojen toimivuus ja vaikutus joukkoliikenteeseen ja Ahjolan aukion bussipysäkin käytettävyyteen tulisi varmistaa liikenteen simuloinnilla ennen liikennevalojen toteutusta.

Pitkän aikavälinen toimenpiteitä

- Ajosuuntien rajoittaminen Porintien ja Pispalan valtatien liittymässä.
- Nopeusrajoituksen lasku Mäkkikadun liittymien välisellä osuudella 30 km/h.
- Ahjolaukion laajentaminen Pispalan valtatien molemmin puolin Ahjolankadun ja Päivölänkadun välillä.
- Ajoradan kavennuksia jalankulun ylityskohtiin.

Liikenteen rauhoittaminen, edesauttavia kehityshankkeita

- Tulevaisuudessa kaupungin muut liikennehankkeet voivat edesauttaa Pispalan valtatien liikenteen huomattavaa vähentämistä mahdollistamalla vaihtoehtoisia ja sujuvia kulkureittejä. Tällaisia hankkeita voivat olla:
 - Vaitinaron eritasoliittymän toteuttaminen ja Paasikiventien parantaminen Vaitinaron ja Santalahden välillä. Liikennettä siirtyy Pispalan valtatieltä Paasikiventielle. Pispalan valtatien ja VT12 Porintien liittymä on toimivuudeltaan erittäin hankala, jonka toimivuutta voidaan parantaa ajosuuntia rajoittamalla. Ajosuuntia rajoittamalla voidaan liikennettä ohjata halutulla tavalla Paasikiventielle.
 - Näsikallion eratasoliittymän ja Amuritunnelin sekä maanalaisen pysäköintilaitosyhteyksien toteuttaminen mahdollistaa uusia ajoyhteyksiä keskustaan ja aina keskustan itäpuolen pysäköintiin saakka, mikä voi vähentää Pispalan valtatien läpiajon tarvetta.
 - Epilän yhteys/ Energiankadun jatke Epilän ja Hiedanrannan välillä mahdollistaisi Pohjanmaantien katkaisun, jolloin voidaan harkita esimerkiksi Pohjanmaantien liittymän valo-ohjauksesta ja linja-autokaistasta luopumista ja jäsennellä katutila uudelleen.
 - Jos Hiedanrantaan muodostuu tulevaisuudessa joukkoliikenteen solmukohta jossa bussiliikenne syöttää raitiotietä ja linjojen määrä Pispalan valtatiellä nykyisestä vähentisi, voisi myös ajoratapysäkkejä harkita liikenteen rauhoittamisen keinona. Ajoratapysäkit edellyttävät huomattavan paljon pienempää vuorotarjontaa ja selvästi alle 10 000 ajoneuvon vuorokausiliikennettä.
 - Ahjolan aukion muuttaminen todelliseksi aukioksi, joka ulottuu kadun molemmille puolille. Aukion läpiajo sallitaan vain joukkoliikenteellä. Läpiajon rajoittaminen vaatisi toimivia yhteyksiä mm. Vaitinaroon, jotta liikenne ei kuormittaisi Pispalan valtatien eteläpuolista Pispalan sisäistä katuverkkoa. Läpiajon rajoittaminen olisi kuitenkin erittäin tehokas keino hillitä kokonaismatkien ja ajonopeuksia ja sitä kannattaa tarkastella tulevaisuudessa.
 - Sähköautojen ja sähköbussien lisääntyminen vaikuttaa pitkällä aikavälillä sekä liikennemeluun että hiukaspäästöihin. Nopeusrajoituksen ollessa 40 km/h suurin melunlähde on moottorimelu, johon sähköautojen lisääntyminen vaikuttaa positiivisesti.

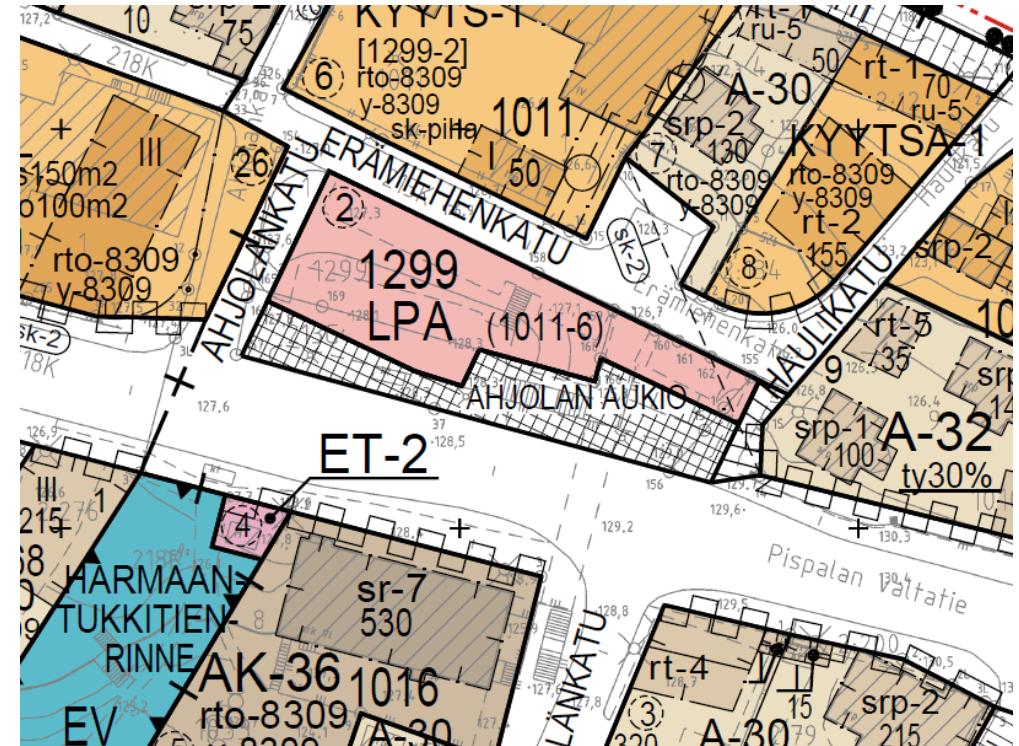
SITOWISE

Tutkittuja kehitystoimenpiteitä

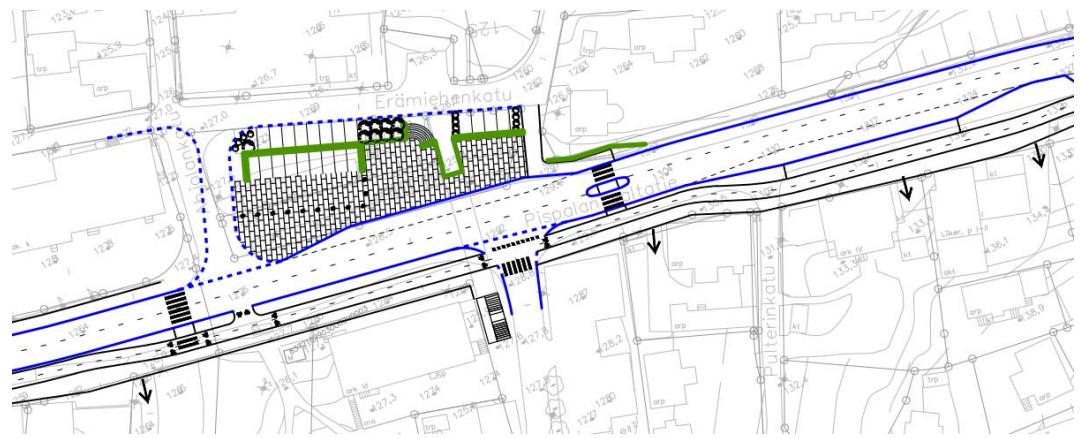
Ahjolan aukio

- Ahjolan aukion on tarkoitus toimia Pispalan kaupallisena keskuksena. "Aukion" tulisi myös toimia nykyistä paremmin aukiona ja yhtenä tapahtumien ja kohtaamisen keskipisteenä.
- Ahjolankadun liittymä koetaan nykytilanteessa hankalaksi. Liittymästä on ruuhkatuntien aikana erittäin hankala liittyä vasempaan keskustan suuntaan huonojen näkemien ja vilkaan liikenteen vuoksi.
- Ahjolan aukion kohdalla ei ole suojaratielätyksiä ja aukion itäpäässä sijaitseva alikulkukäytävä on piilossa, eikä se ole esteetön. Ahjolankadun liittymään on toivottu liikennevaloja ja suojaratiat.
- Liikennevalot ja suojaratielätykset edellyttävät idän suunnan bussipysäkin siirtämisen Päivölänkadun itäpuolelle pois liittymäalueelta.
- Myös lännen suunnan pysäkki sijaitsisi turhan lähellä liikennevaloliittymää jotta sen toimivuus olisi sujuvaa. Lännen suunnan pysäkkiä ei tilanpuutteen vuoksi voida siirtää.

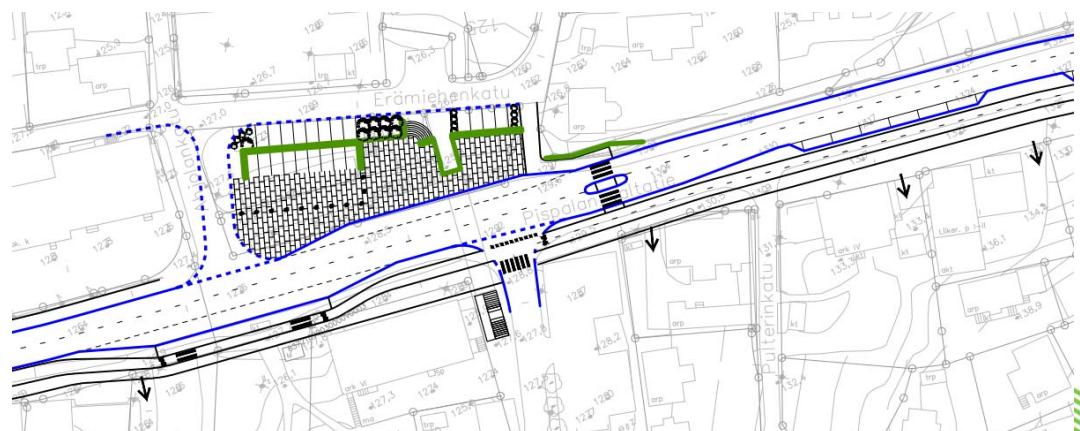

Ahjolan aukio, tutkittuja kehittämistoimenpiteitä

- Ahjolankadun liittymää voidaan siirtää itään ainoastaan 10m, tämän jälkeen korkeusero Pispalan valtatien ja Erämiehenkadun välillä kasvaa liian suureksi. Siirrosta ei ole aukiolle käytännön hyötyä.
- Ahjolankadun ja Päivölänkadun liittymää ei voi yhdistää yhdeksi nelihaaraliittymäksi edellä mainitusta Pispalan valtatien ja Erämiehenkadun korkeuserosta johtuen.
 - Siirtämällä Päivölänkadun liittymää itään kohti pysäköintialuetta voidaan alikulkukäytävälle järjestää nykyistä parempi jalkakäytävä. Pieni siirto ei vaikuta pysäköintialueen paikkamäärään.
 - Uuden alikulkukäytävän toteuttaminen olisi mahdollista Päivölänkadun pysäköintialueen kohdalle. Uuden alikulkukäytävän toteuttaminen ei olisi kuitenkaan linjassa liikenteen rauhoittamistavoiteen kanssa.
- Idän suunnan bussipysäkin kohdalla katualueelle ei mahdu tavoitteent mukaista pyörätietä ja pysäkin odotustila. Katualueen lisätilantarve olisi vähintään 2,2 metriä. Idän suunnan bussipysäkin länsipäässä olevan tonttiliittymän maankäyttöä ollaan kehittämässä (asuminen) ja liittymä sijaistee hankalasti pysäkin tuloviistein kohdalla.
 - Idän suunnan bussipysäkki on esitetty siirrettäväksi Pulterinkadun liittymän itäpuolelle, jossa odotustila ja pyöratie on mahdollista toteuttaa tavoitteen mukaisina.
- Lännen suunnan bussipysäkkiä ei ole suositeltavaa siirtää Ahjolan kadun länsipuolelle. Ahjolankadun liittymän länsipuolella Pispalan valtatiellä on noin 5% pituuskaltevuus mikä ei sovellu bussipysäkille.

Idän suunnan bussipysäkki siirretty Päivölänkadun itäpuolelle

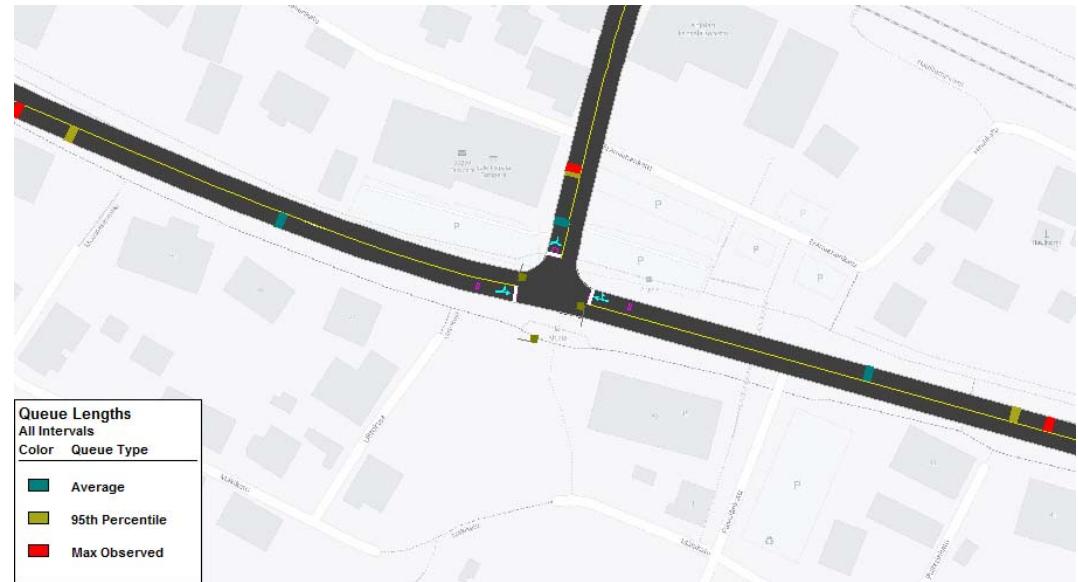

Bussipysäkit nykyisillä paikoillaan

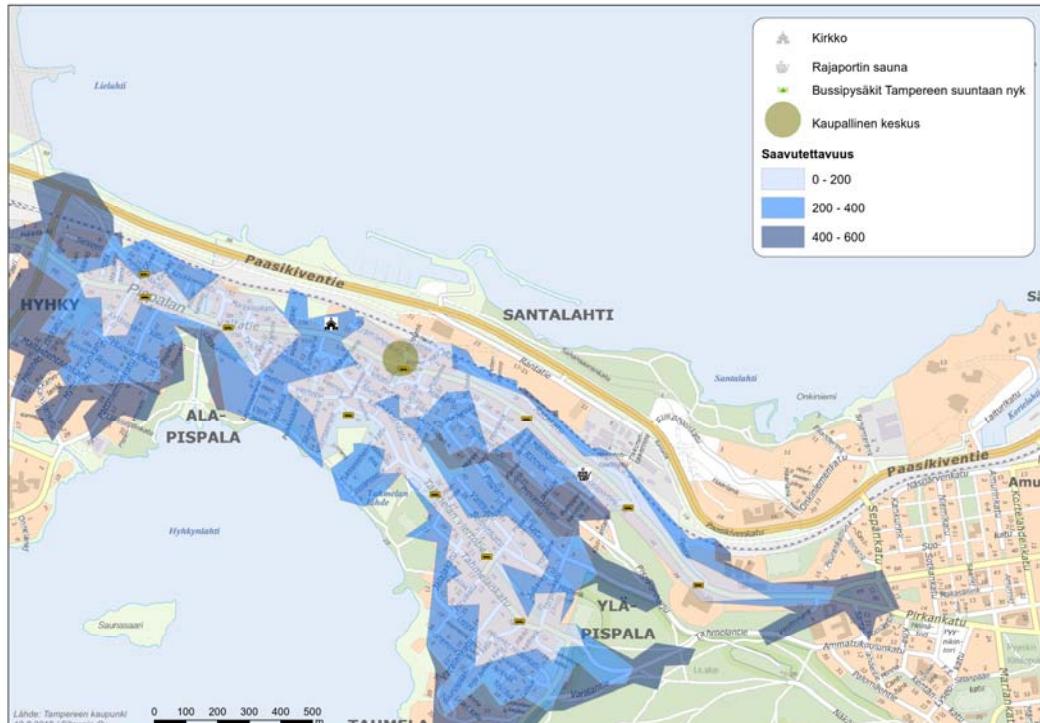

Ahjolan aukio, liikennevalot

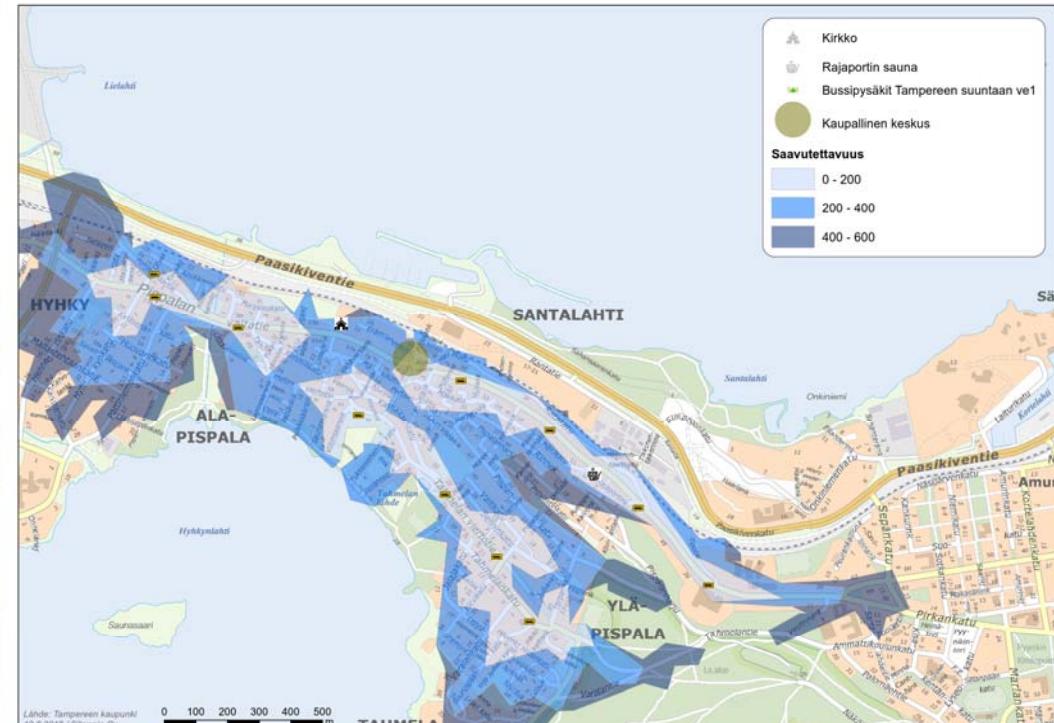
- Ahjolankadun liittymän liikeninemäärät ja heikko näkyvyys puoltavat liikennevaloliittymän toteuttamista.
- Liikennevaloliittymä voi toimia yhtenä liikenteen rauhoittamistoimenpiteenä. Liikennevalot kuitenkin heikentävät bussipysäkkien toimivuutta. Liittymänäkemiä voidaan parantaa myös näkemäesteenä olevan korttelin kaavoittamisen yhteydessä.
- Liikennevalot vaativat vähintään idän suunnan bussipysäkin siirron Päivölankadun liittymän itäpuolelle.
- Lännen suunnan bussipysäkki sijaitisi hyvin lähellä liittymää. Jonopituudet liikennevaloissa ulottuvat pysäkin yli, mikä todennäköisesti rajoittaa bussien pääsyä pysäkille.
- Jonopituudet kasvavat suuraksi ja Pispalan valtatieltä vasemmalle Ahjolankadulle kääntyvä auto voi ajoittain tukkia suoraan menevän liikenteen yhden liikennevalokierron ajaksi.
- Valoliittymä toimii kohtalaisen hyvin 60s kiertoajalla niin, että lännen suunnasta annetaan vihreä muutama sekunti ennen idän suuntaa. Karkeassa toimivuustarkastelussa ei ole huomioitu liikennevalojen vaikutusta bussipysäkkeihin. Vaikutus tulisi tarkastella ennen liikennevalojen mahdollista jatkosuunnittelua.

Ahjolan aukio, bussipysäkin siirron vaikutus saavutettavuuteen

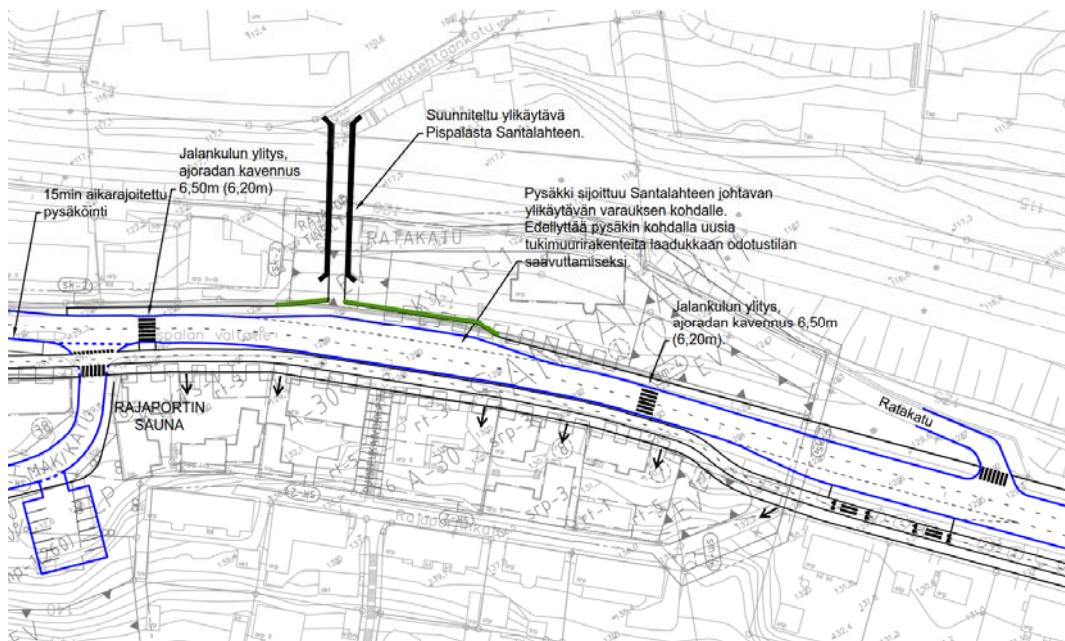
Tampereen keskustan suunnan pysäkkien saavutettavuus nykytilanteessa

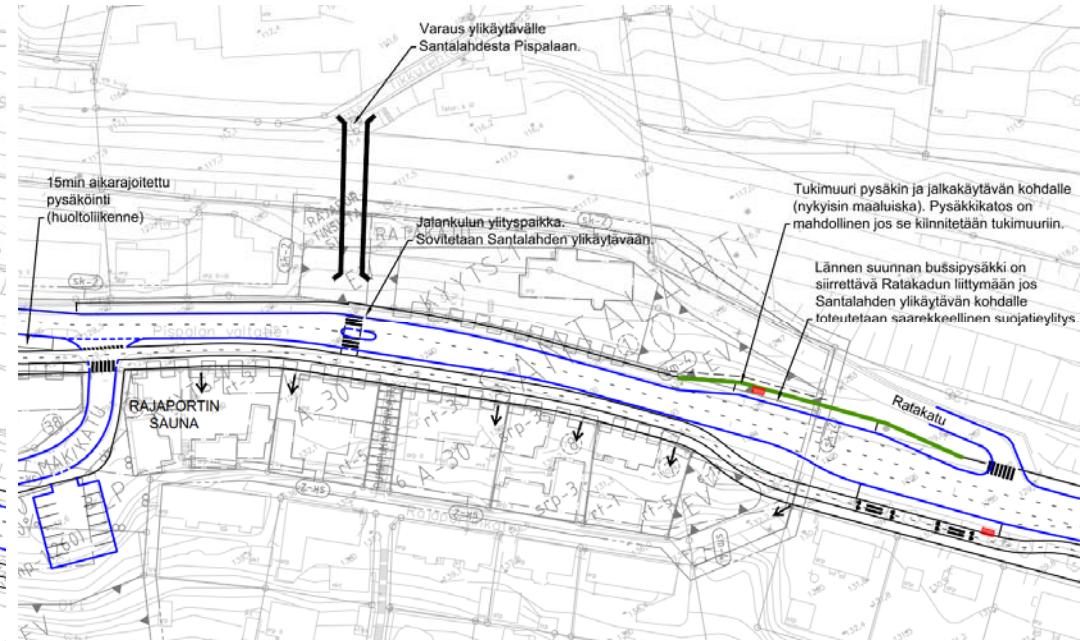
Tampereen keskustan suunnan pysäkkien saavutettavuus kun Ahjolan aukion pysäkki on siirretty Päivölänskatun liittymän itäpuolelle

Rajaportin lännen suunnan bussipysäkki

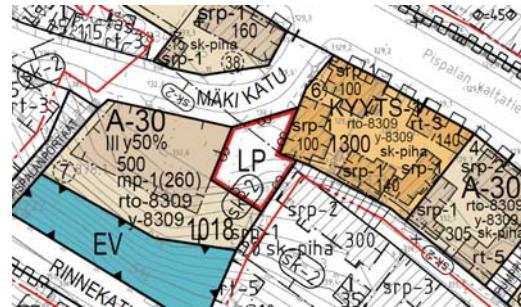
- Lännen suunnan bussipysäkki nykyisellä paikalla
 - Hyvä kulkuyhteys Santalahden ylikäytäälle
 - Ei mahdollista saarekkeellisia suojateitä. Pysäkin länsipuolella oleva suojaite on mahdollista toteuttaa saarekkeellisenä jos pyörätien leveydestä tingitään eikä pyörätien ja suojetien välille toteuteta odotustilaa, ei suositeltavaa.

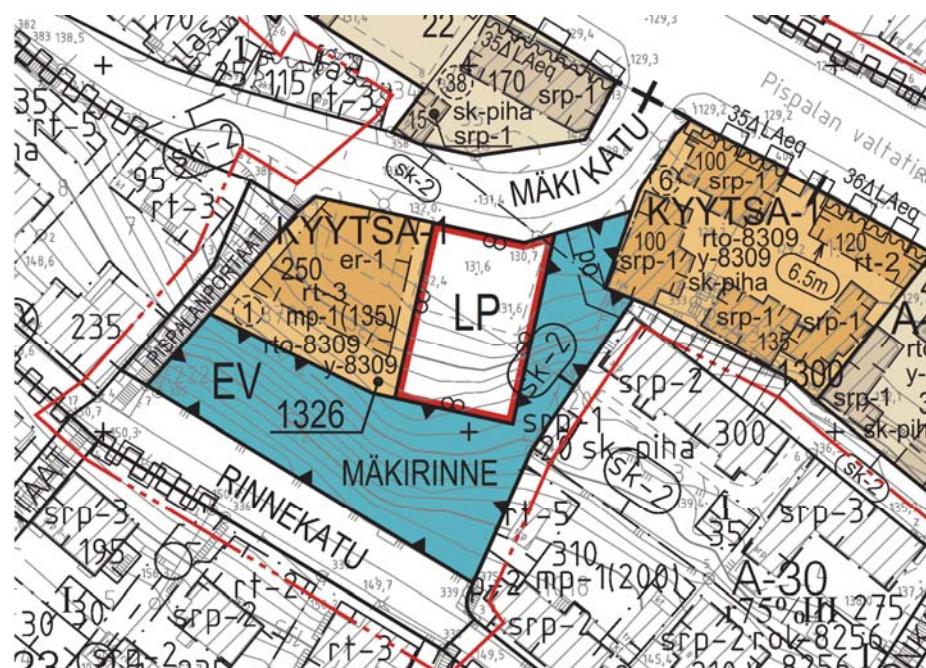
- Lännen suunnan bussipysäkki siirretty Ratakadun liittymään
 - Mahdollistaa saarekkeellisen suojaiteen Santalahden ylikäytäväravauksen kohdalle ilman että nykyiseen kadun pohjoislaidassa olevaan tukimuuriin tarvitsisi tehdä muutoksia.
 - Ei mahdollista suojaiteylitystä pysäkin itäpuolelle.

Rajaportti

Ote kaavan valmisteluaineistosta

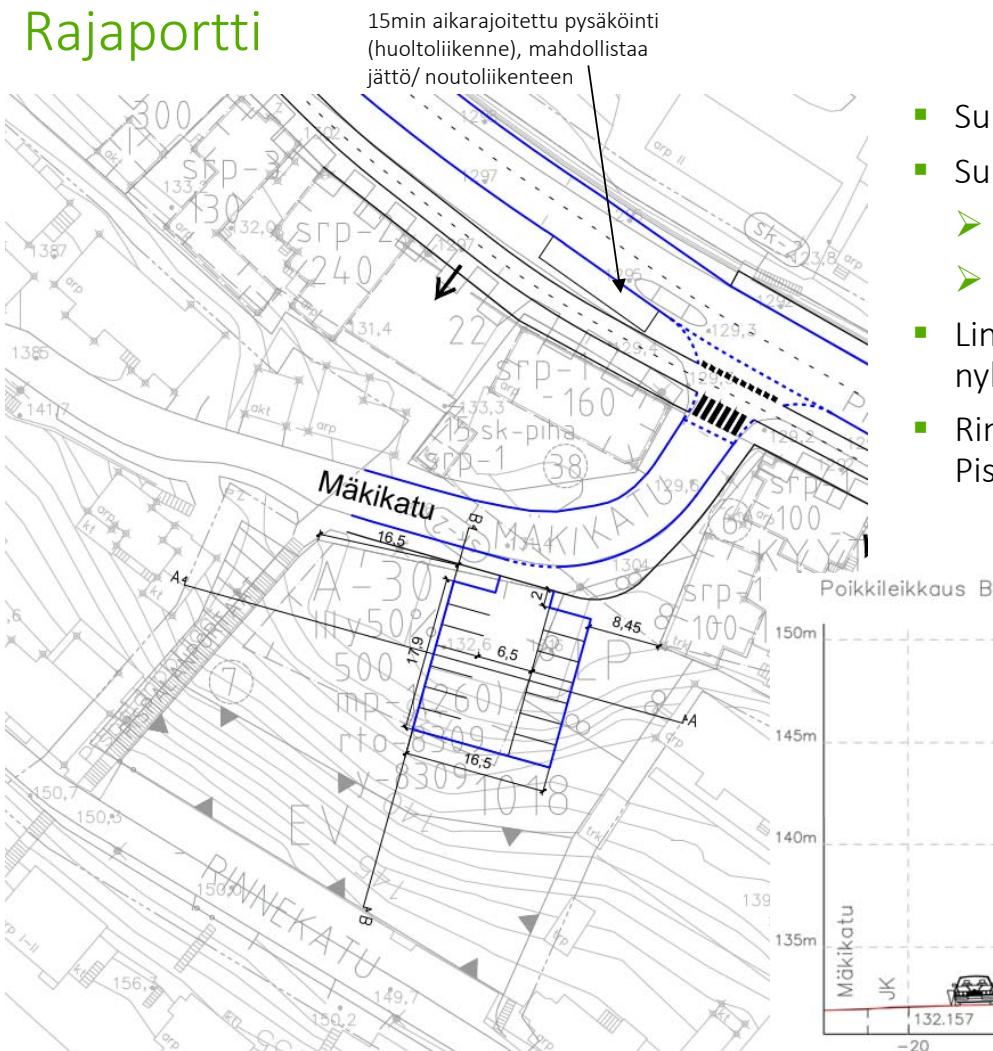

Ote kaavaehdotuksesta

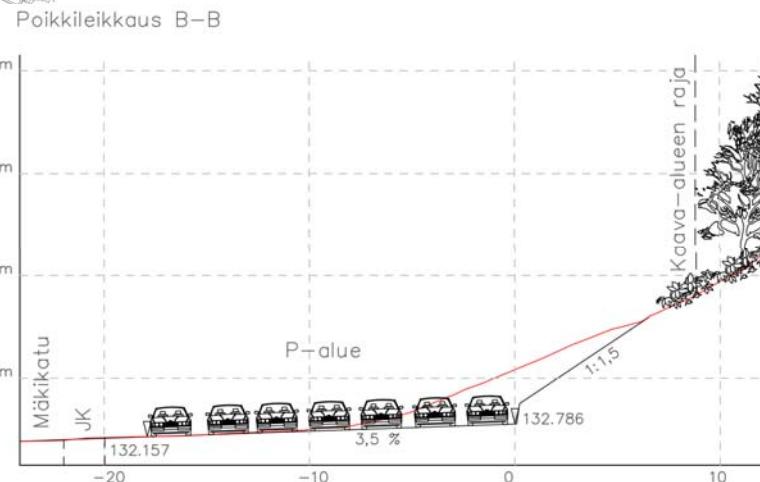
- Rajaportin saunan tontin viereen, nykyisen Mäkkadun pysäköintialueen paikalle on tarkasteltu asuinrakentamisen sijoittumista.
- Asuinrakentamisen lisäksi alueella tulisi säilyttää yleisiä pysäköintipaikkoja mm. Rajaportin saunan ja muiden liiketilojen tarpeisiin.
- Alueen pysäköintipaikkatarve:
 - 12-14 autopaikkaa
 - Bussien saatto/ noutopaikka
- LP-alueen ja Rajaportin tontin välii on jätettävä vähintään 5 metriä leveä suoaviheralue.
- Uuden asuinrakentamiseen tarkoitettun tontin leveyden tulisi olla vähintään 16 metriä.

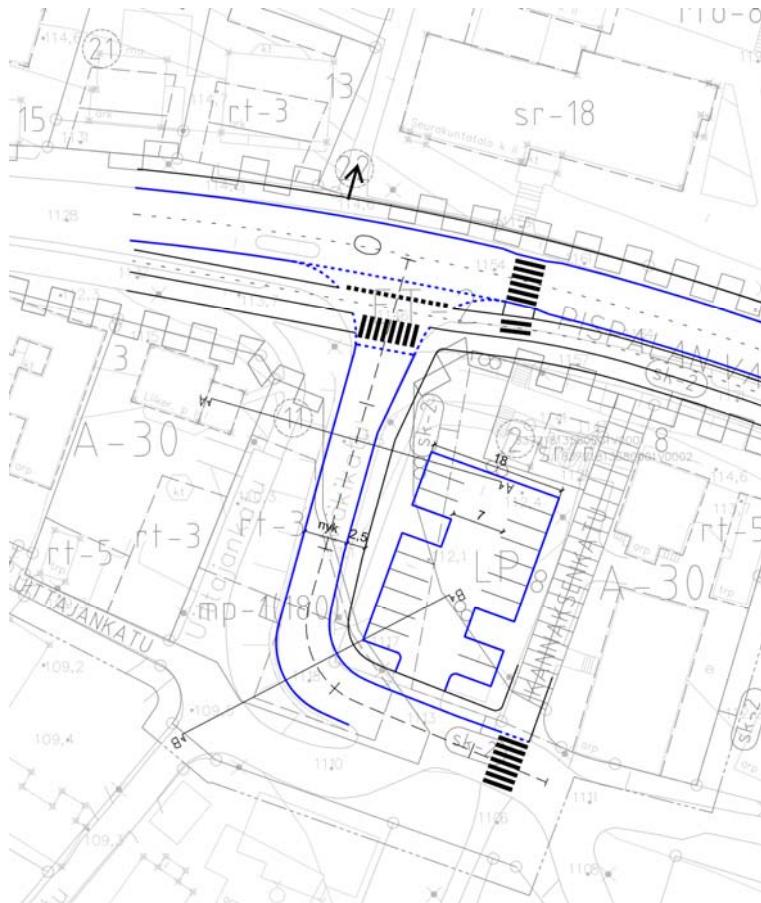
Rajaportti

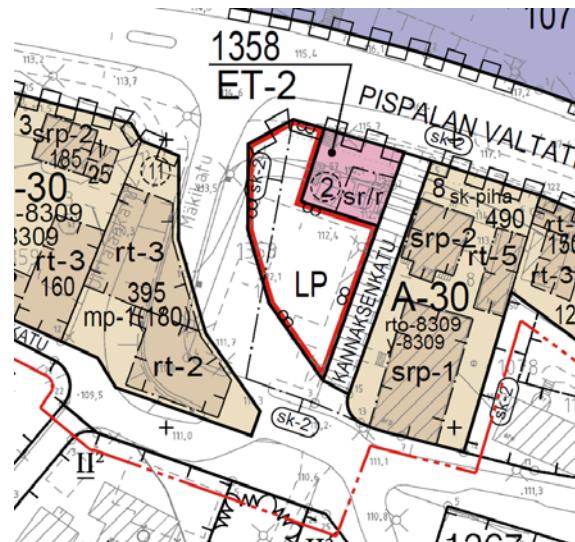
- Suunnitelmaan on esitetty 14 autopaikkaa
- Suunnitelmassa on käytetty seuraavaa mitoitusta
 - Pysäköintiruutujen leveys 2,5m, reunapaikat 2,7m
 - Ajoradan leveys pysäköintikampojen välissä 7,0m
- Linja-autojen jätöpaikaksi esitetään Pispalan valtatienvarressa olevia nykyisiä pysäköintipaikkoja
- Rinteentukimuuriin suositellaan vastaavanlaista kiviverhousta kuin Pispalassa on totuttu käyttämään

Mäkikadun läntinen liittymä

- Kaavaluonnoksessa oli suunniteltu Mäkikadun varteen täydennysrakentamista, jolloin nykyinen LP-alue pienenisi.
- Kadun linjauksen muutoksesta ja LP-alueen pienentämisestä luovuttiin, mutta Mäkikadun reunaan on tarpeen järjestää esteetön jalankulkuyhteys.
- Pyöräliikenne osoitetaan ajoradalle.

SITOWISE

Yhteenveto ja huomiot jatkosuunnitteluun

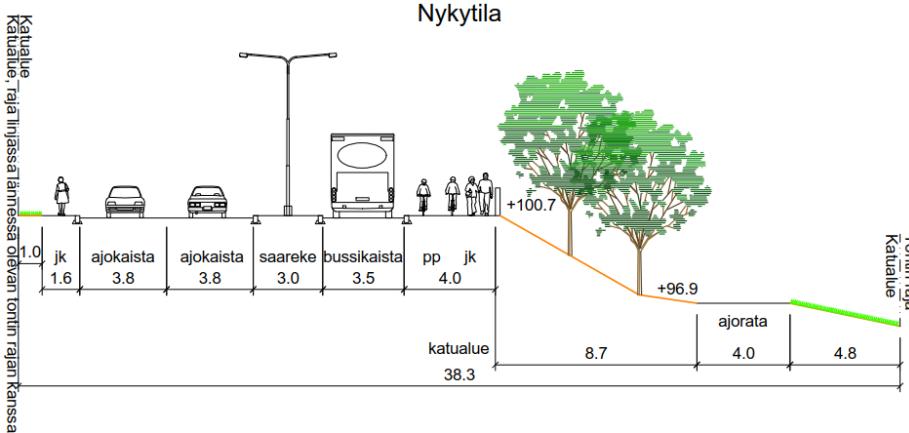
Yhteenveto Pispalan valtatien kehittämisestä

- Pispalan valtatiellä on iso merkitys Tampereen kaupungin itä-länsisuuntaisessa liikenteessä, jossa se toimii Paasikiventien parina.
- Liikenteen rauhoittamistoimenpiteistä nopeusrajoituksen alentaminen 50 km/h → 40 km/h on konkreettisin. Nopeusrajoituksen laskemisen tueksi tarvitaan toimenpiteitä, jotka tukevat rajoituksen laskua. Toimenpiteitä ovat mm. ajoradan kaventaminen ja sivusiirrot.
- Muilla rauhoittamistoimilla ei lyhyellä aikavälillä todennäköisesti saavuteta liikennemääriissä tai liikennemelussa haluttua tavoitetta.
- Oleellista liikenteen (liikennemäärit ja liikenteestä aiheutuva melu) vähentämisessä on rajoittaa liikenteen (läpialoliikenne) kulkeutumista Pispalan valtatielle Porintien, Satakunnankadun ja Sepänkadun liittymissä. Muut Pispalan valtatielle esitetty rauhoittamistoimenpiteet tukevat mahdollista muutosta mikä saadaan liikenteen siirtymisestä toisille reiteille.
- Pyöräily ja jalankulku tulisi erottaa toisistaan tasoverottelulla tai rakenteellisesti.
- Kadunvarsipysäköinti tulisi jäsenellä kadun suuntaisesti ja välttää tilanteita, joissa tonteilta peruuutetaan pyörätien poikki.
- Joukkoliikenne säilyy vilkkaana Pispalan valtatiellä myös jatkossa. Pysäkit tulee olla syvennyksissä ja kahden auton mittaisia.

- Tässä suunnitelmassa on laadittu alustava esitys Pispalan valtatien liikennejärjestelyistä Mäkipiäntien läntisen liittymän ja Ratakadun liittymien välille. Asemapiirustus on esitetty liiteaineistossa.
- Suunnitelmassa on lisäksi esitetty poikkileikkaustarkasteluina pyörätien sovittaminen nykyiseen katutilaan yksi- ja kaksi-suuntaisilla pyörätieratkaisuilla. Poikkileikkaustarkastelut on esitetty liiteaineistossa.

Poikkileikkaustarkastelu

- Poikkileikkaustarkastelulla on tarkasteltu pyörätien sovittamista nykyiselle katuauteelle.
- Mäkkadun liittymien väliseltä alueelta on laadittu lisäksi asemapiirustus esitystä liikennejärjestelyistä. Mäkkadun liittymien välillä poikkileikkaukset voivat erota asemapiirustuksessa esitystä ratkaisuista, koska poikkileikkauksissa on tarkasteltu ainoastaan pistemäistä vaikutusta, ei laajempaa kokonaisuutta kuten asemapiirustuksessa.
- Mäkkadun läntisen liittymän länsipuolelle on laadittu ainoastaan poikkileikkaustarkastelu. Asemakaavan vaikutusalueella pyörätie on sovitettavissa katuauteelle kaventamalla ajorataa ja kadun reuna-alueita. Joukkoliikenne-etuudet Pohjanmaantien ja Tahmelan viertotien liittymissä voidaan säilyttää.
- Muutoksia tarvitaan mm. reuna-alueilla joissa luiskia joudutaan korvaamaan tukimuureilla sekä suojaiteylitysten kohdalla, joissa saarekkeiden säilyttäminen ei ole aina mahdollista ilman pyörätiejärjestelyjen laadusta tinkimistä.

Esimerkki poikkileikkaustarkastelusta
Pohjanmaantien liittymän kohdalla

20.11.2018

Pyöräliikennejärjestelyt kaavamuutosalueen ulkopuolella

- Poikkileikkaustarkastelu ulottuu länessä Selkeenkadun liittymään saakka.
- Tarkastelun ulkopuolella tilantarpeen kannalta erittäin haastava paikka on Porintien ja Selkeenkadun välinen katujakso, johon sijoittuu Porintien liittymän kääntymiskaistat. Alueella on myös useita tonttiliittymiä ja kadun etelälaidalla tonteilla sijaitsevaa, katuun nähdyn poikittaista pysäköintiä.
- Porintien ja Selkeenkadun välinen katujakso tulisi suunnitella yhdessä Porintien liittymän suunnitelman kanssa. Tilankäyttöön vaikuttaa oleellisesti kaistatarve Porintien liittymässä sekä joukkoliikennekaistojen tarpeellisuus.
- Pispalan valtatien itäpäässä Ratakadun ja Tipotien välillä pyörätie on mahdollista toteuttaa joko eteläisen jalkakäytävän viereen (katupuurivin uusimistarve) tai vaihtoehtoisesti katupuurivin ja ajoradan väliin (nykyinen 4-kaistainen ajorata kavennetaan kolmeen kaistaa Tipotien liittymään saakka).
- Tipotien ja Sepänkadun välillä pyörätiejärjestelylle on heikosti tilaa katualueella. Kaikki ajokaistat ja bussikaistat on nykyiset liikennemäärit huomioiden tarpeellisia eikä ajoradan leveydessä ole kaventamisen varaa. Nykyinen yhdistetyn jalkakäytävän ja pyörätien leveys vaihtelee 2,5 – 4,0 metrin välillä. Erotellun jalkakäytävän ja pyörätien tilanterve olisi vähimmillään noin 5 metriä.

Suojatieylitykset

- Nykytilanteessa suojatieylitykset tulisi nopeusrajoitus ja liikennemäärät huomioon ottaen olla liikennevalo-ohjattuja. Suurin osa suojaateistä on nykyisin saarekkeellisia mutta valo-ohjaamattomia.
- Nopeusrajoituksen laskemisen myötä voidaan harkita saarekkeellisten suojaateiden lisäksi myös ajoradan kaventamista suojaateiden kohdalla.
 - Kavennukset kaksipuoleisina kohtaamisvaralla, joukkoliikenteen toimivuuden varmistamiseksi.
 - Kavennuksen kohdalle mahtuu odotustila, eikä pyörätiejärjestelyistä tarvitse tinkiä.
 - Kavennus mahdollistaa erikoiskuljetukset saarekkeita paremmin.
- Osalle suojaateistä voidaan toteuttaa saarekkeet leventämällä pohjoisen puolen jalkakäytävää EV-alueen puolelle. Toinen vaihtoehto on tinkiä odotustilasta pyörätien ja ajoradan välillä ja kaventaa pyörätietä.
- Suojatieylitysten suunnittelussa tulee huomioida myös järjestelyjen yhdenmukaisuus.

Autoliikenteen nopeusrajoitus	Tarve	Liikennemäärä < 4000 ajon./vrk		Liikennemäärä ≥ 4000 ajon./vrk
		korotettu suojatie tai liittymä, keskisaareke taikka yksi- tai kaksipuolinen kavennus (kavennuksessa ei kohtaamista: leveys 3,5m; kavennuksessa kohtaaminen: leveys 5,5m)	korotettu suojatie tai liittymä, keskisaareke taikka yksi- tai kaksipuolinen kavennus (kavennuksessa ei kohtaamista: leveys 3,5m; kavennuksessa kohtaaminen: leveys 5,5m)	
≤ 40 km/h	suuri	korotettu suojatie tai liittymä, keskisaareke taikka yksi- tai kaksipuolinen kavennus (kavennuksessa ei kohtaamista: leveys 3,5m; kavennuksessa kohtaaminen: leveys 5,5m)	korotettu suojatie tai liittymä, keskisaareke taikka yksi- tai kaksipuolinen kavennus (kavennuksessa ei kohtaamista: leveys 3,5m; kavennuksessa kohtaaminen: leveys 5,5m)	(1. 1.)
	normaali	korotettu suojaatiemerkitä (yhtenäinen ylitysmatka ≤ 7 m)	korotettu suojaatiemerkitä (yhtenäinen ylitysmatka ≤ 7 m)	
50 km/h	suuri	valo-ohjattu suojatie	valo-ohjattu suojatie	(1. 2.)
	normaali	kavennettu suojatie, jossa kohtaaminen mahdollista (leveys 5,5m) tai keskisaareke (yhtenäinen ylitysmatka ≤ 7m)	kavennettu suojatie, jossa kohtaaminen mahdollista (leveys 5,5m) tai keskisaareke (yhtenäinen ylitysmatka ≤ 7m)	
60 km/h	suuri	valo-ohjattu suojatie	valo-ohjattu suojatie	(2. 3.)
	normaali	valo-ohjattu suojatie	valo-ohjattu suojatie	

(1. Valo-ohjaus on ensisijainen ratkaisu myös silloin kun on useampi kuin yksi saman suunnan kaista yhtäjaksoisesti ylitettävä.

(2. Nopeusrajoituksen alentaminen 50 km/h:iin ja suojaatiiden toteuttaminen keskisaarekkeisena, jos liikenneympäristö tukee ratkaisua. Jos nopeusrajoitus lasketaan pistemäisesti 50 km/h:ssa, on nopeusrajoitusmerkin yhteyteen laitettava aina ennakkovaroitusmerkki.

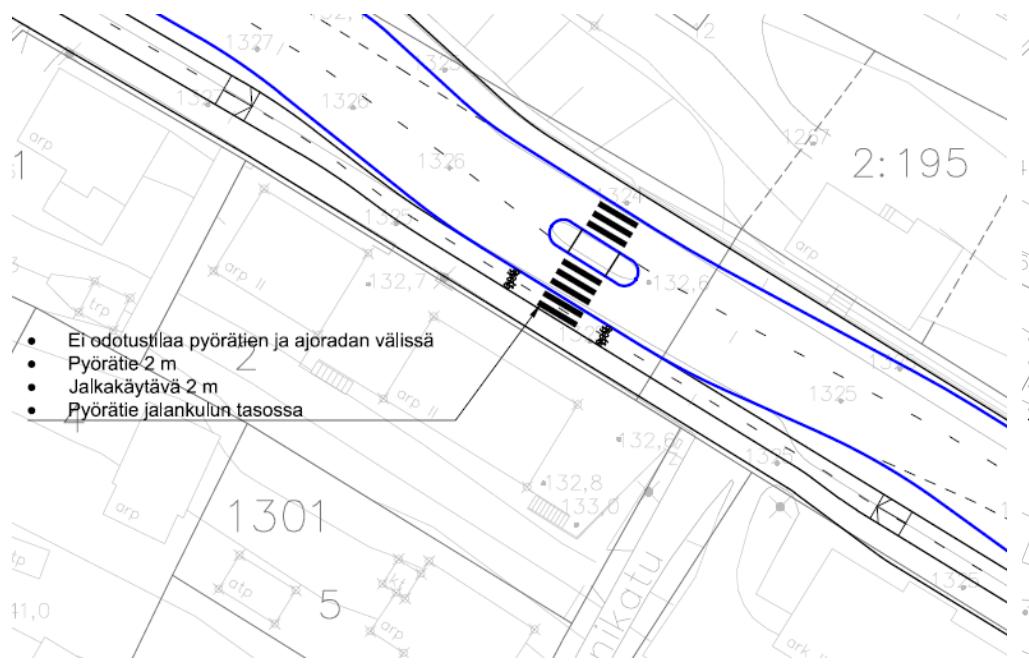
(3. Liikennevalo- ja eritasoratkaisut ovat usein vaihtoehtoisia järjestelyitä paikallisten olosuhteiden sekä väylän liikenteellisten ominaisuuksien mukaan.

Tarve on "suuri", jos
 - alueella on paljon jalankulkijoita, kuten taajamien keskustoissa tai palvelukeskittymien läheisyydessä
 - merkittävästi lapsia, ikääntyneitä tai liikuntaesteisiä.

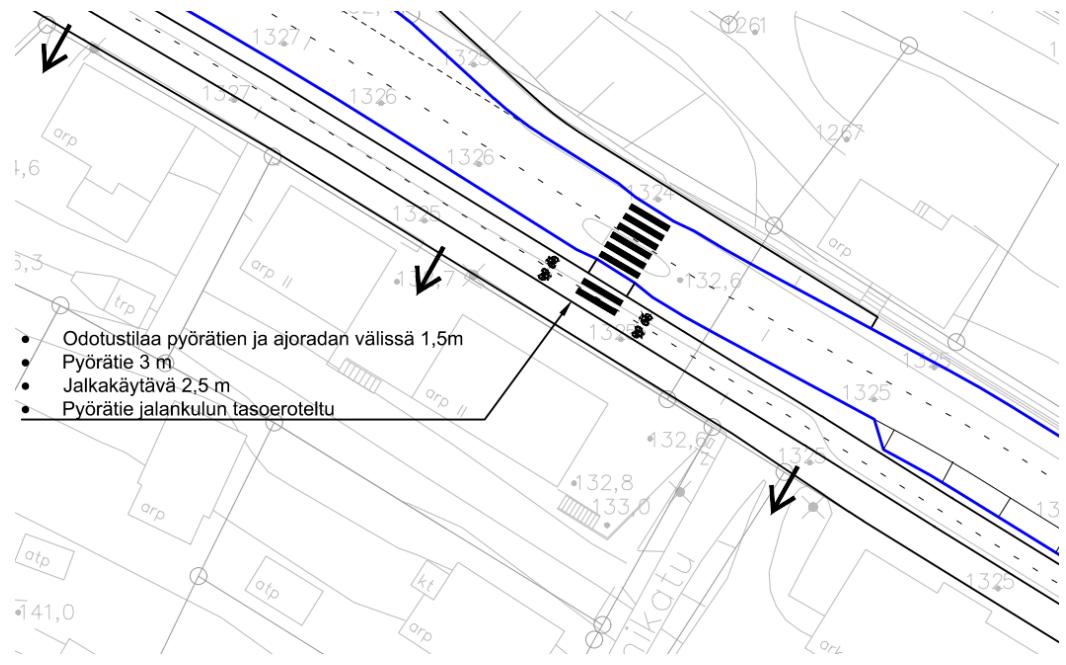
Suojaatiiden yhteyteen merkitään pyöräilijälle pyörätien jatke tiemerkitäohjeen mukaisesti.

Suojatielitykset

Esimerkki saarekkeesta

Esimerkki kavennuksesta

Pysäköinti

Nykytila

- Väillä Mäkitatu-Ratakatu
 - 15 kpl kadunvarsipysäköintipaikkoja
- Lisäksi pysäköintialueita
 - Rajaportti 14 ap
 - Vaakon nakki 5 ap (osittain katualueella ja osittain tontilla)
 - Ahjolan aukio 26 ap
 - Päivölänkadun LP-alue 21 ap
 - Mäkitatun LP-alue 20 ap

Esitetyn suunnitelmaluonnonkseen vaikutukset pysäköintipaikkamääriin

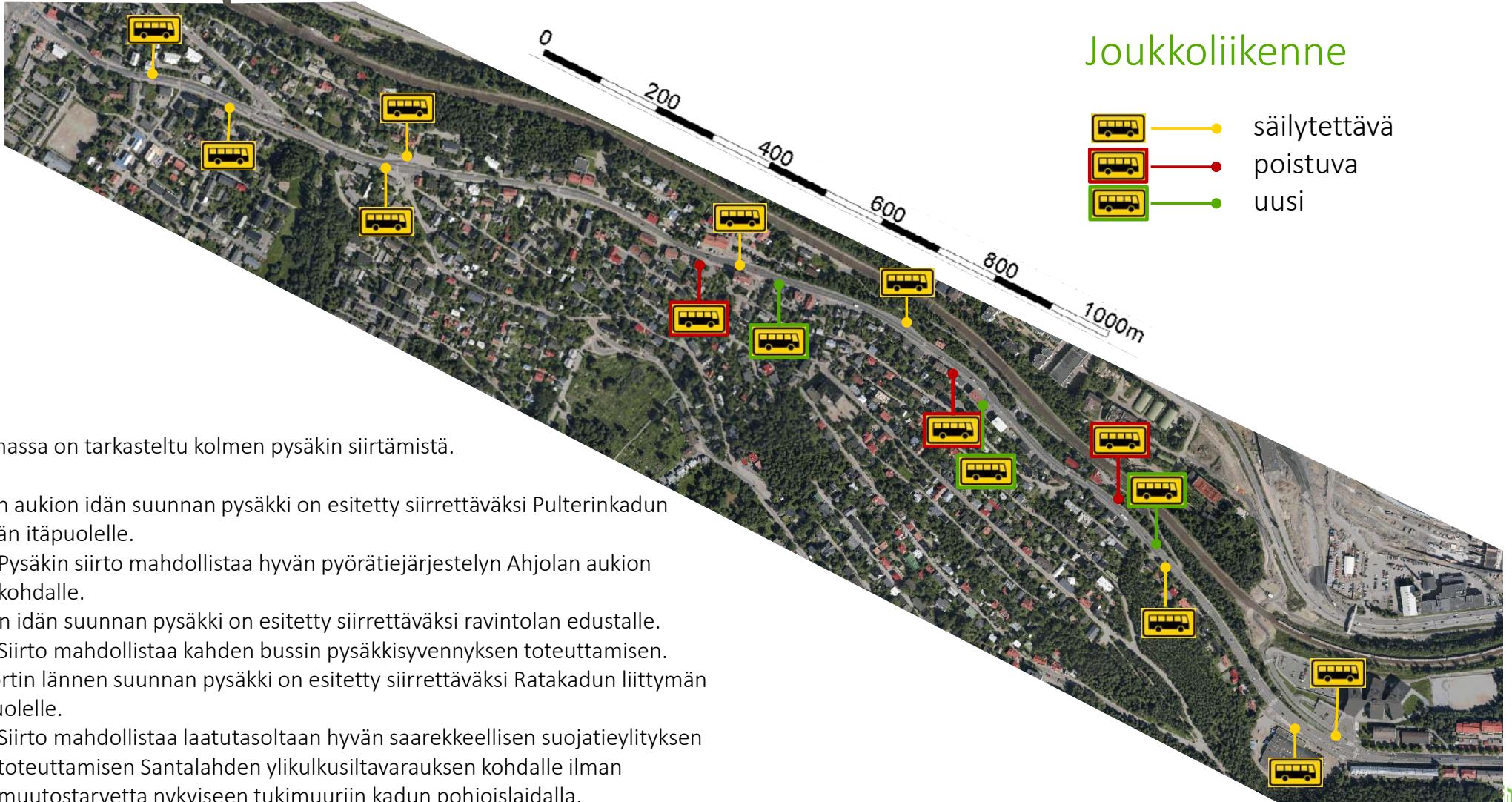
- Kadunvarsipysäköinti 19 ap, josta 5 kpl Vaakon nakin edustalla.
- Rajaportin paikkamäärä säilyy nykyisenä.
- Vaakon nakin nykyiset paikat tontin ja katualueen rajalta poistuvat (tilalle kadunvarsipysäköinti).
- Ahjolan aukion paikkamäärä ratkeaa jatkosuunnittelussa, pysäköintipaikkojen määrä vähenee arviolta -5ap
- Päivölänkadun LP-alue säilyy nykyisenä. Pysäköintipaikkojen mitoitus on hyvin tiukka ja muutokset esim. Päivölänkadun linjauksessa tai jalankulku ja pyörätiejärjestelyissä alueen kohdalla tulee todennäköisesti vähentämään pysäköintipaikkamäärää.
- Mäkitatun LP-alueen paikkamäärä vähenee -2 ap.

Joukkoliikenne

- Nykyiset joukkoliikenne-etuudet ovat välttämättömiä joukkoliikenteen toimivuudelle ja hyvälle palvelutasolle.
- Pohjanmaantien ja Tahmelan viertotien liittymissä olevat joukkoliikenne-etuudet on mahdollista säilyttää ja samalla kehittää pyöräliikenteen olosuhteita (poikkileikkaustarkastelun poikkileikkaukset A ja K ja L).
- Mäkkadun itäisen liittymän (Rajaportti) ja Ratakadun välinen katualue ei mahdollista jalankulusta eroteltua pyörätieratkaisua ilman toisen lännen suunnan ajokaistan (joukkoliikennerakennusta) poistamaista.
 - Arvion mukaan joukkoliikennerakennusta on tarpeellinen Tipotien terveysaseman liittymään saakka. Liittymän länsipuolen bussipysäkin jälkeen lännen suuntaan riittäisi yksi ajokaista. Idän suuntaan on tarpeen säilyttää kaksi ajokaistaa Ratakadun liittymästä alkaen.
 - Lännen suunnassa toinen ajokaista päättyy nykytilanteessa Mäkkadun liittymään vasemmalle käännyvien kaistana. Kääntyviä ajoneuvoja on iltahuipputunnin aikana kello 15.30-16.30 kuitenkin hyvin vähän (mittausajankohtana 21.8.2018 kuusi (6) kpl). Kääntymiskäistä on esitetty poistettavaksi.

Suunnitelmassa on tarkasteltu kolmen pysäkin siirtämistä.

- Ahjolan aukion idän suunnan pysäkki on esitetty siirrettäväksi Pulterinkadun liittymän itäpuolelle.
 - Pysäkin siirto mahdollistaa hyvän pyörätiejärjestelyn Ahjolan aukion kohdalle.
- Pulterin idän suunnan pysäkki on esitetty siirrettäväksi ravintolan edustalle.
 - Siirto mahdollistaa kahden bussin pysäkkisyvennyksen toteuttamisen.
- Rajaportin lännen suunnan pysäkki on esitetty siirrettäväksi Ratakadun liittymän länsipuolelle.
 - Siirto mahdollistaa laatutasoltaan hyvän saarekkeellisen suojarateilyksen toteuttamisen Santalahden ylikulkusiltavaraauksen kohdalle ilman muutostarvetta nykyiseen tukimuuriin kadun pohjoislaidalla.

Vaiheittain toteuttaminen

- Esitettyjä parantamistoimenpiteitä on mahdollista toteuttaa vaiheittain.
- Pyörätien toteuttaminen määrittää toteutettavat toimenpiteet. Pyörätie aiheuttaa ajoradan kavennustarpeen ja sitä kautta reunatukien muutostarpeet, bussipysäkkien siirtotarpeet ja kadunvarsipysäköinnin muutostarpeet.
- Ilman pyörätien toteuttamista ei esimerkiksi bussipysäkkien siirtoja ole tarpeen tehdä (pois lukien liikennevalojen toteutus Ahjolankadun liittymään). Pyörätien toteutuksen ja ajoradan kaventamisen jälkeen voidaan nopeusrajoitusta laskea.
- Pyörätien rakentaminen vaatii ainakin kadun etelälaidan reunatukilinjaan huomattavan muutoksen (noin 1-1,5 metriä). Käytännössä tämä tarkoittaa ajoradan päälysteen uusimista jotta kadun harja saadaan toteutettua ajoradan keskelle. Osalla katua myös pohjoislaidan reunatukilinjaan tehdään muutoksia.
- Vaiheittain toteuttaminen
 - Tahmelan viertotie – Ahjolankatu, pyörätien toteuttaminen alamäkeen jossa pyöräliikenteen ajonopeudet ovat luonnostaan kovat
 - Ahjolankatu – Musankatu, Ahjolan aukion parantamistoimenpiteet, bussipysäkkien siirrot, pyöräliikenteen, jalankulun ja pysäköinnin jäsentely
 - Musankatu – Mäkkikatu, pyöräliikenteen jalankulun ja pysäköinnin jäsentely
 - Ratakatu – Pyynikintori
 - Porintie – Tahmelan viertotie, Porintien ja Pispalan valtatien liittymän parantamisen ja kehittämisen yhteydessä

Huomioita ja suosituksia jatkosuunnittelun

- Pispalan valtatiellä on iso merkitys Tampereen kaupungin liikennejärjestelmässä ja sen liikenteellinen rooli tulisi määritellä selkeästi ennen kehittämistoimenpiteiden tarkempaa suunnittelua ja toteutusta.
- Tässä liikennesuunnitelmassa on esitetty tavoitteita Pispalan valtatien liikennejärjestelyille. Mäkkädun ja Ratakadun väliltä laaditussa asemapiirustuksessa on lisäksi esitetty luonnos tavoitteiden mukaisten liikennejärjestelyiden toteuttamisesta.
- Seuraavia asioita tulisi huomioida ja tarkastella seuraavissa suunnittelu- ja kehitysvaiheissa:
 - Tavoitteellinen liikenne-ennuste Pispalan valtatielle, läpiajoliikenteen tarpeen määrittäminen
 - Ahjolan aukion liikenne- ja pysäköintiratkaisut
 - Pyörätien ja jalkakäytävän erottelutapa
 - Pyöräliikenteen poikittaiset yhteydet Pispalan valtatien ylitse, esim. Ahjolan aukion kohdalla
 - Pyöräteiden jatkuminen suunnittelualeen päissä
 - Suojatieylisten toteutustapa
 - Suojatieylisten yhdistäminen Santalahden ja Pispalan välille suunniteltuihin uusiin radan ylikäytäviin
 - Pispalan valtatien pohjoispuolen jalkakäytävän poistamisesta aiheutuvat reittimuutokset tilanteessa jossa uudet ylikäytävät Santalahteen toteutuvat
 - Tonttiliittymien mahdollinen yhdistäminen ja liittymien mahdollinen katkaisu Pispalan valtatieltä
 - Tonttiliittymien korottaminen pyöräliikenteen turvallisuuden parantamiseksi
 - Toteutusten vaiheistus suhteessa määritettyyn tavoitetilaan ja kaupungin muihin liikennehankkeisiin

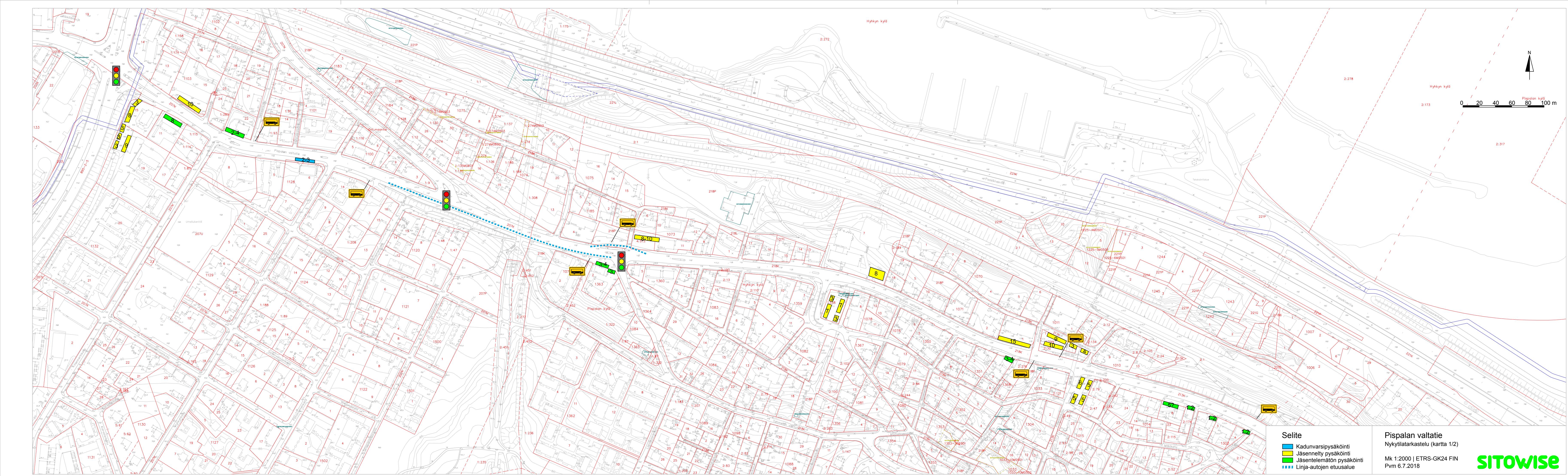
Liiteaineisto

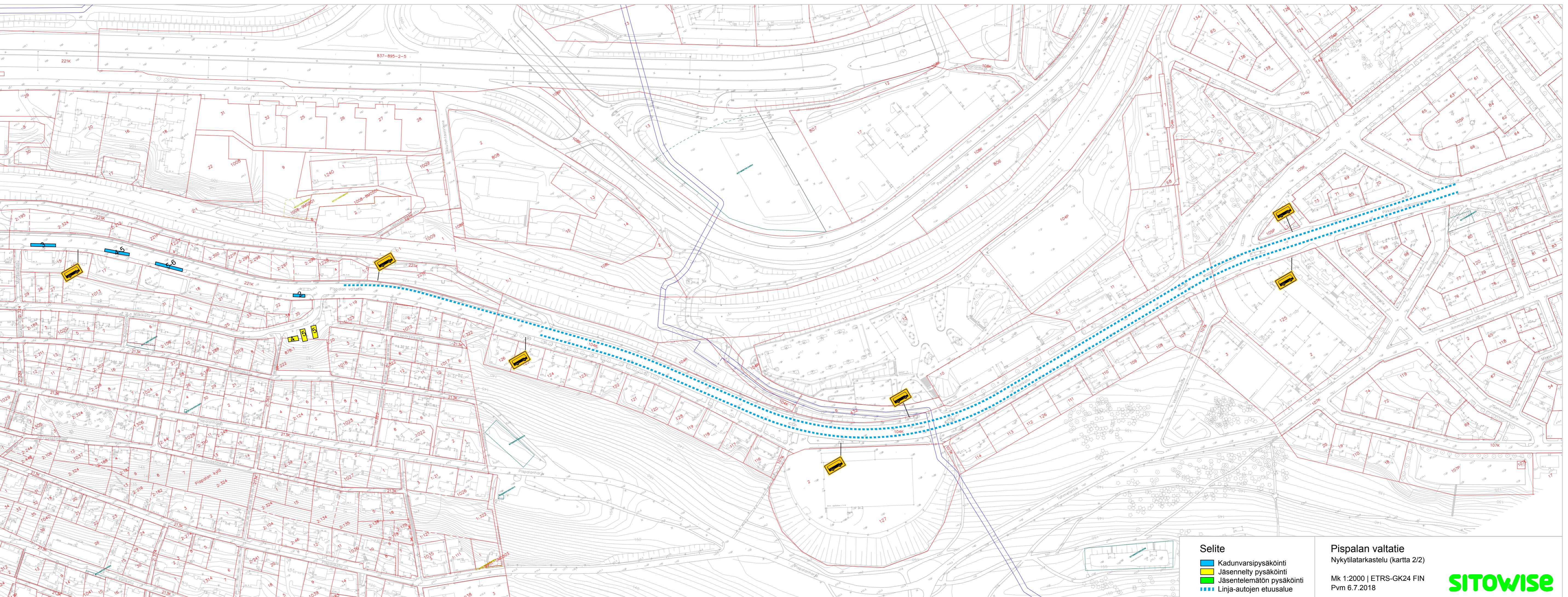
- Pispalan valtatie, palvelukartta
- Pispalan valtatie, nykytilatarkastelu kartta 1
- Pispalan valtatie, nykytilatarkastelu kartta 2

- Asemapiirustus, Pispalan valtatien liikennejärjestelyt 1:1000 14.11.2018
- Asemapiirustus, Pispalan valtatien liikennejärjestelyt (kaavakartalla) 1:1000 14.11.2018
- Asemapiirustus, Pispalan valtatien liikennejärjestelyt, VE2 Ahjolan aukio 1:1000 23.10.2018
- Asemapiirustus, Rajaportti 14.11.2018
- Asemapiirustus, Mäkitatu 20.11.2018

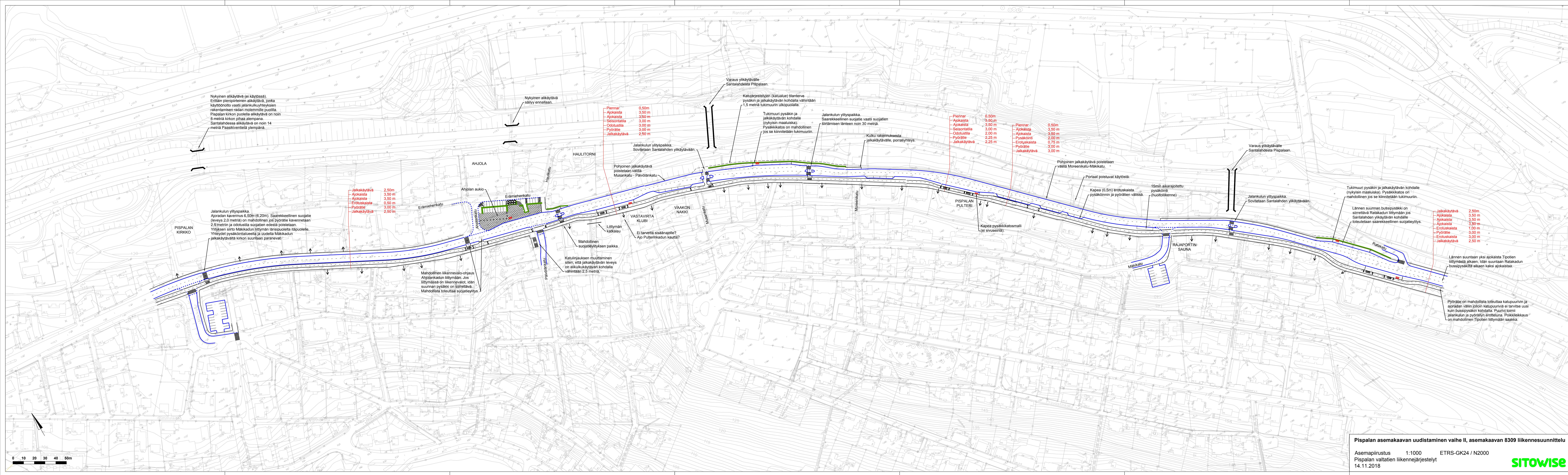
- Asemapiirustus, Pispalan valtie, katupoikkileikkausten sijainnit 1:1000 23.10.2018
- Katupoikkileikkaustarkastelu, poikkileikkaukset A-A → L-L 1:200 23.10.2018

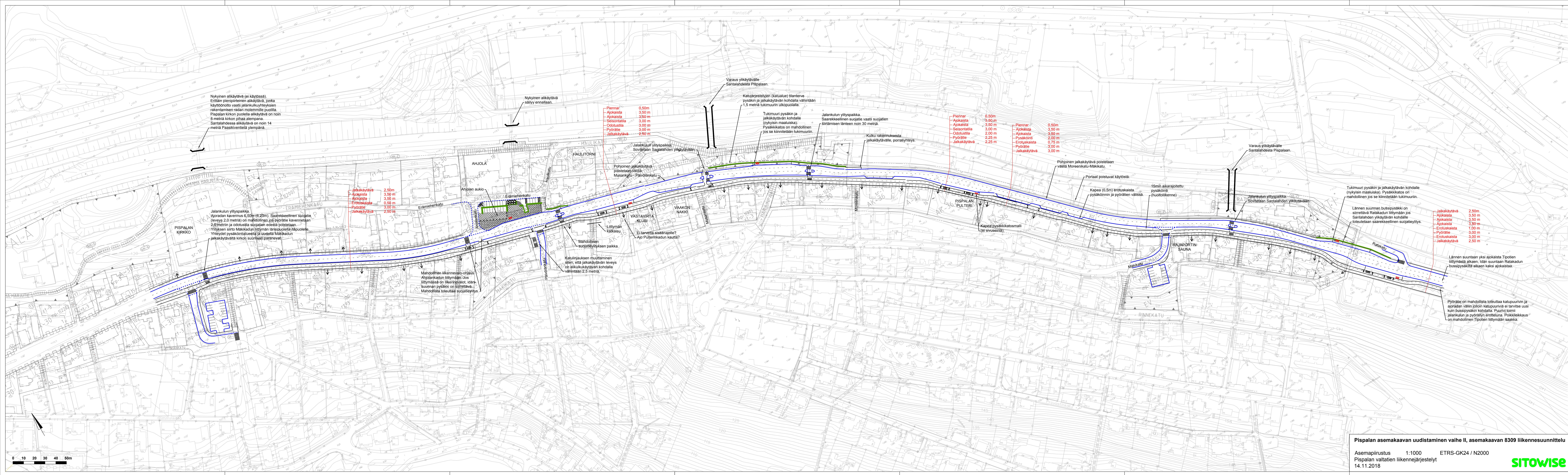

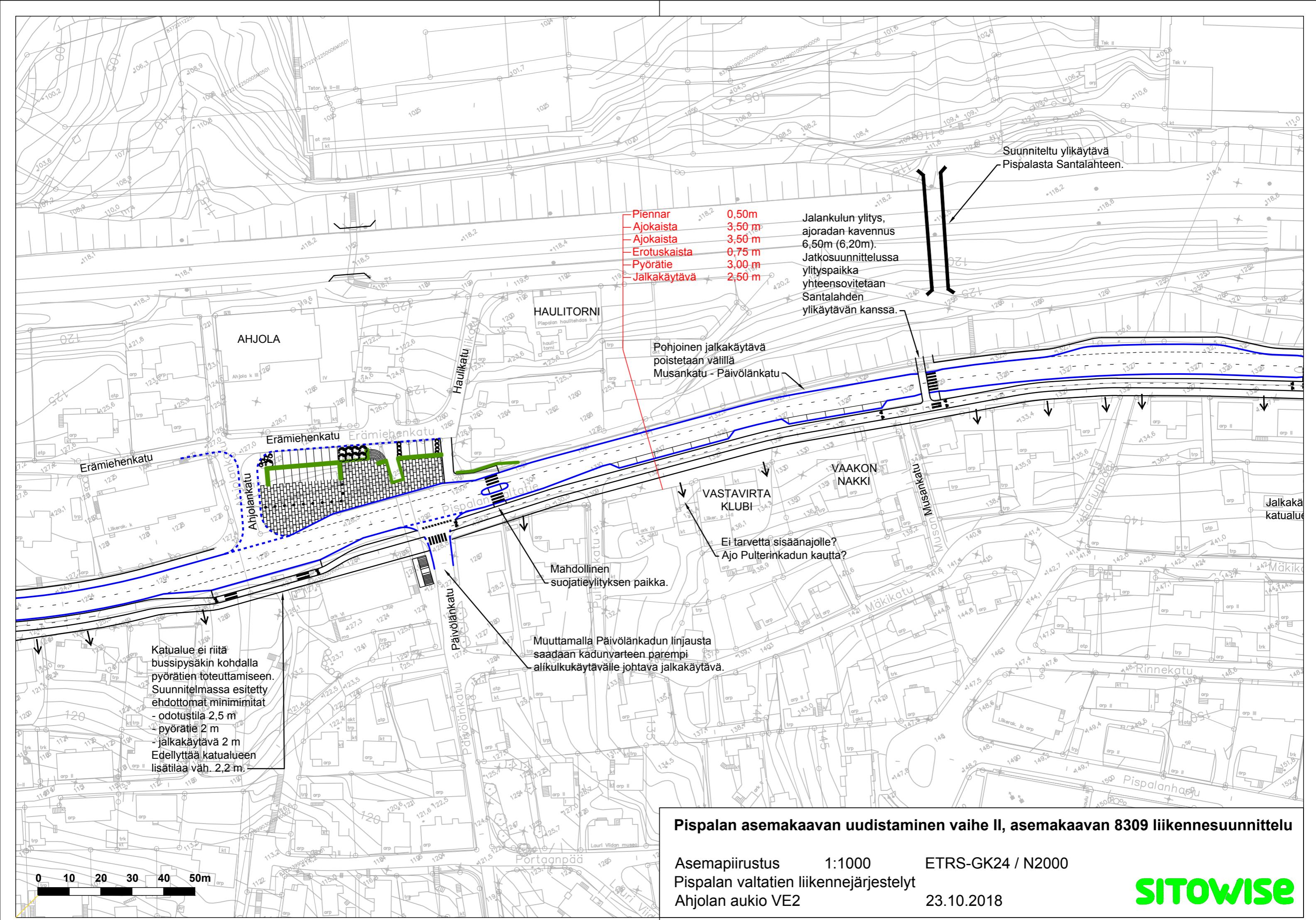

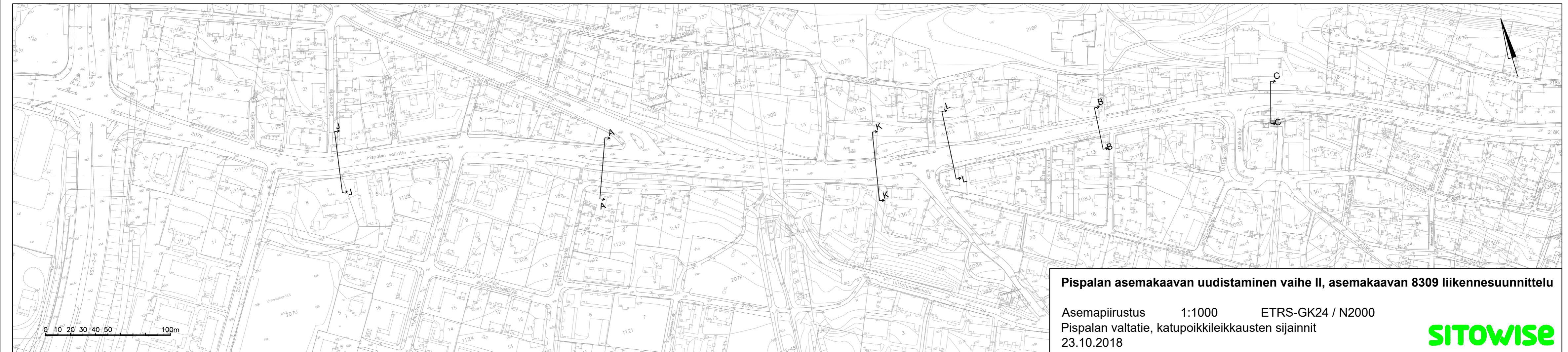

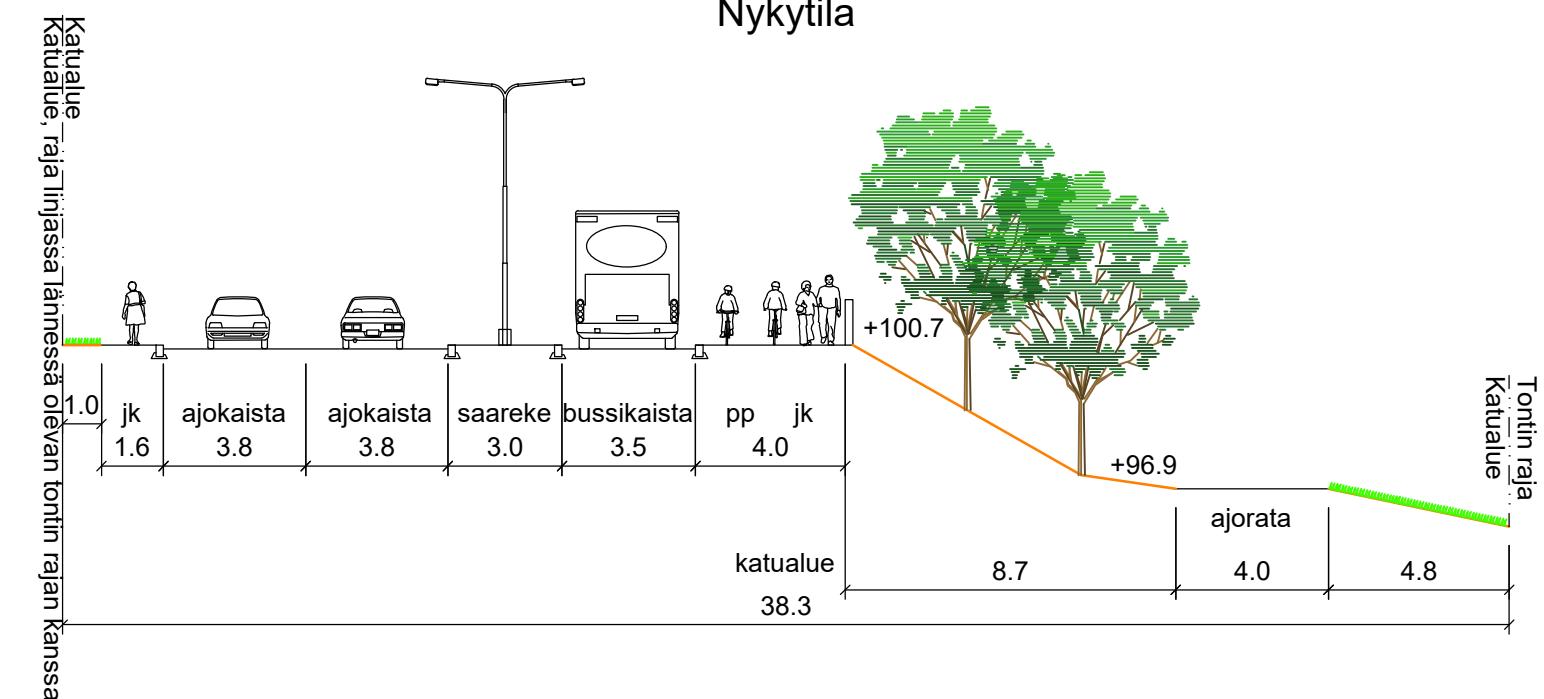

Pispalan asemakaavaan uudistaminen vaihe II, asemakaavaan 8309 liikennesuunnittelu

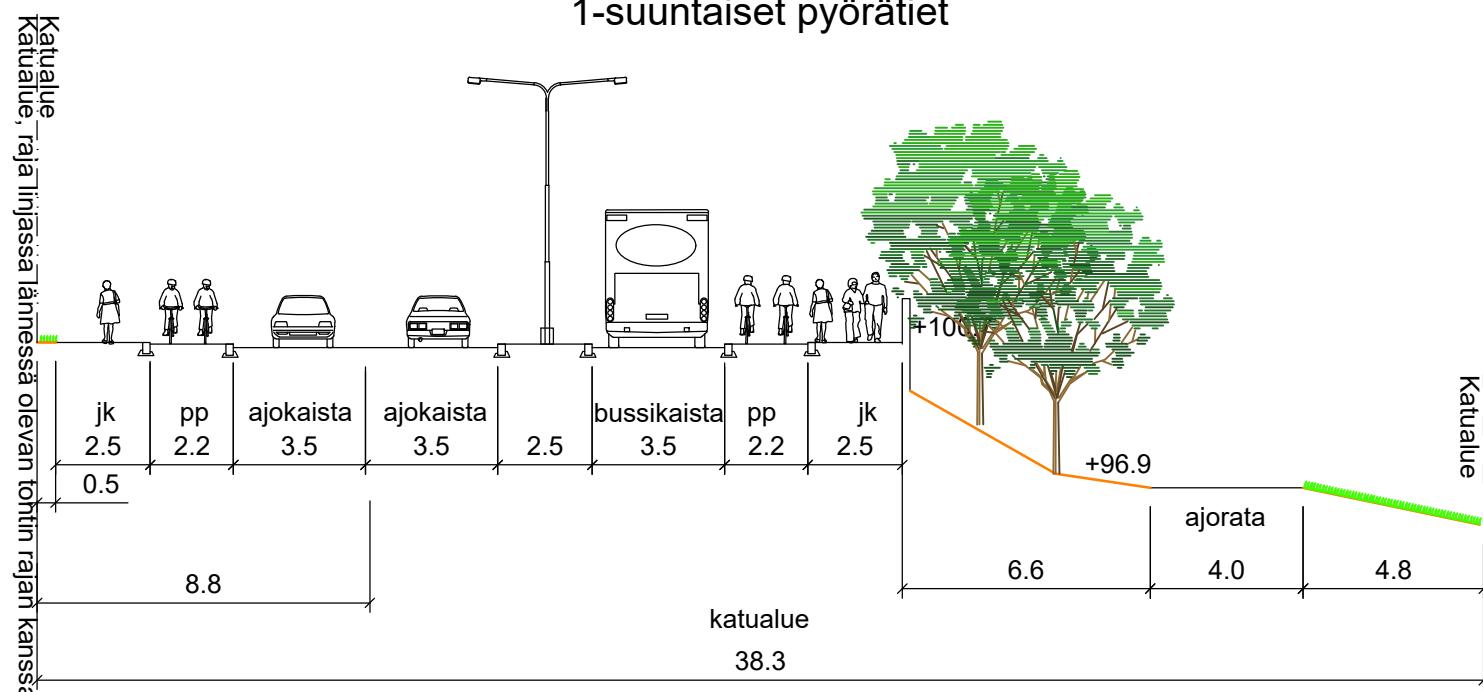
Asemapiirustus 1:1000 ETRS-GK24 / N2000
Pispalan valtatie, katupoikkileikkausten sijainnit
23.10.2018

Poikkileikkaus A

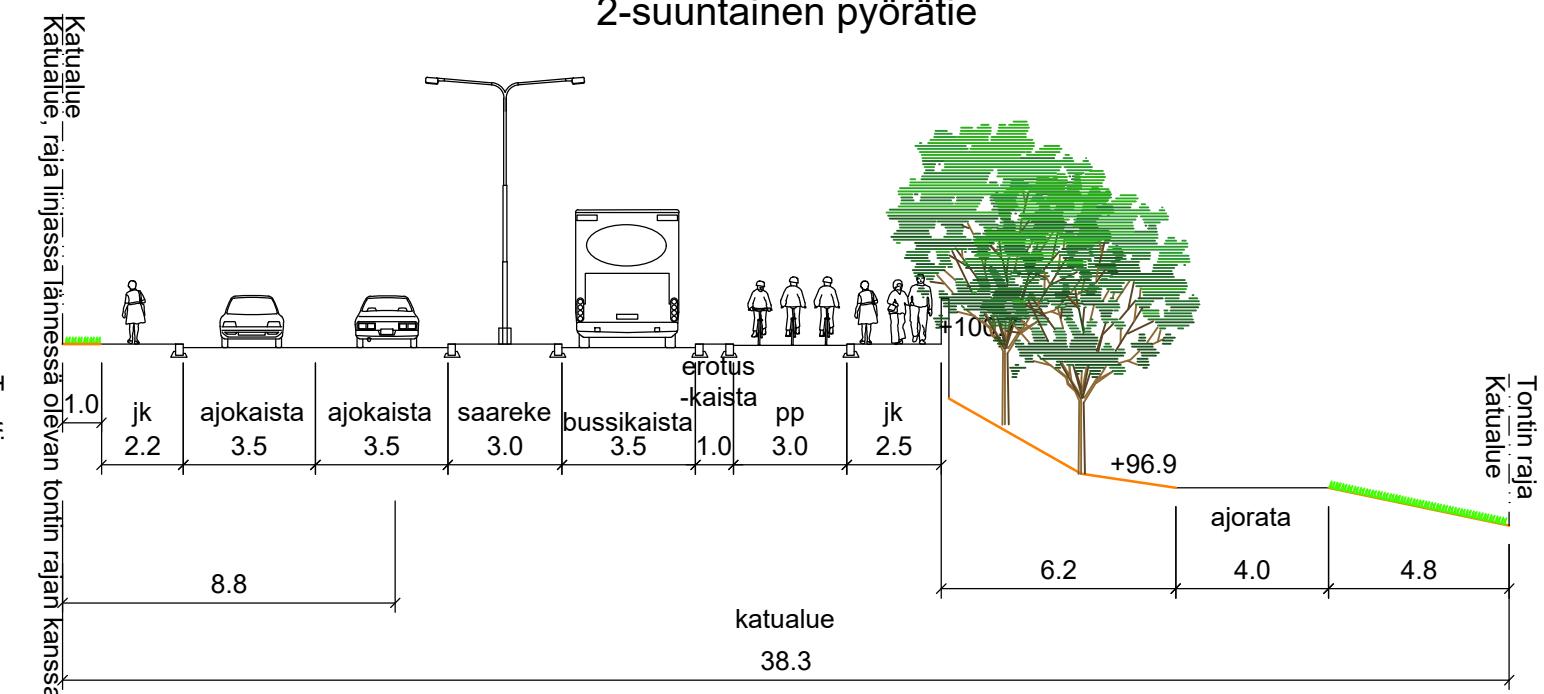
Nykytila

1-suuntainen pyörätie

2-suuntainen pyörätie

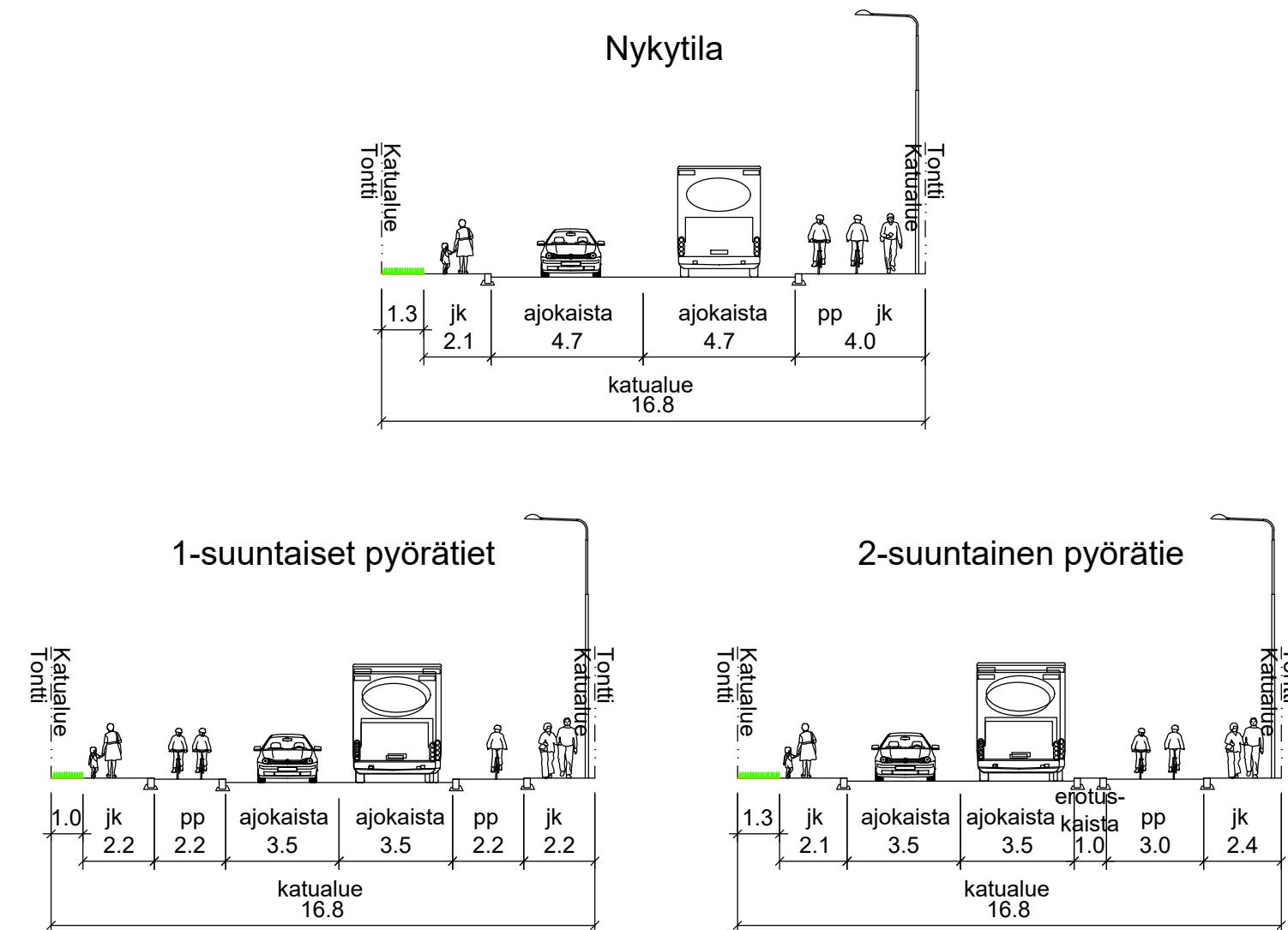

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus A
23.10.2018

SITOWISE

Poikkileikkaus B

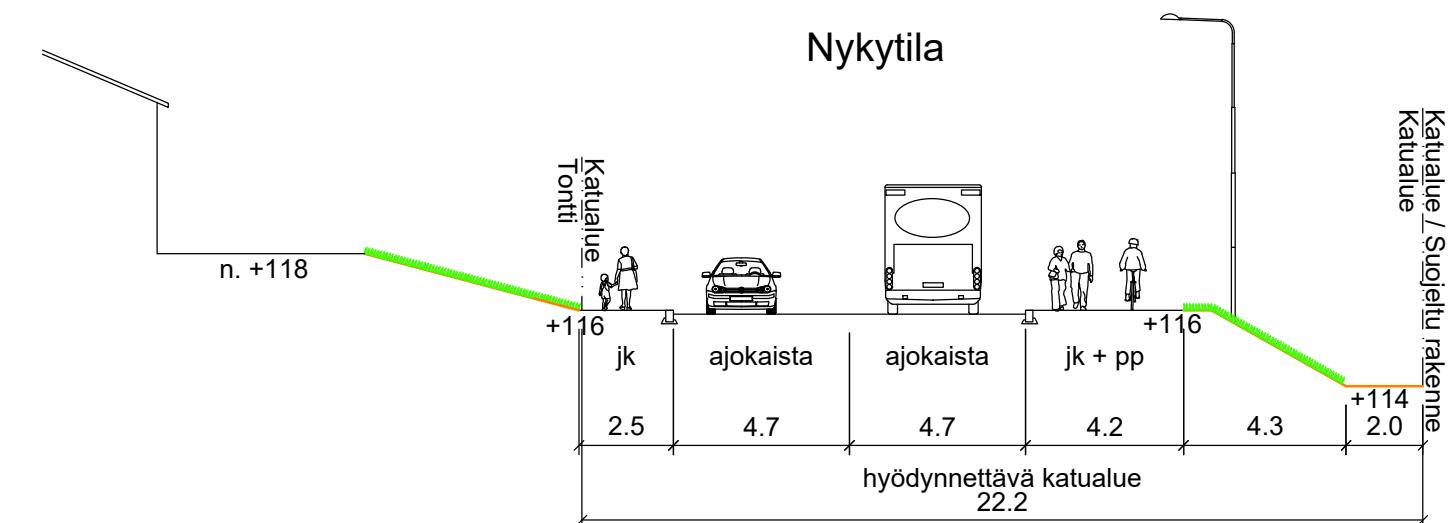

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

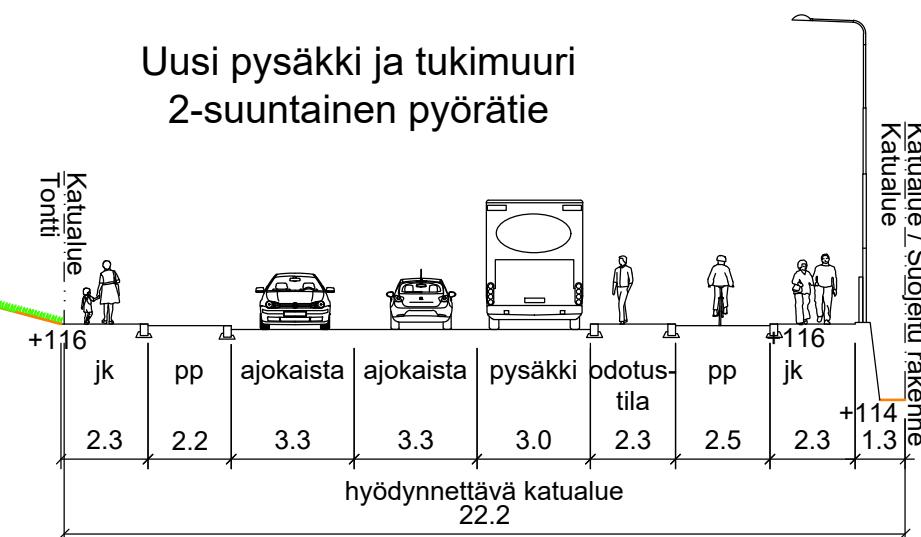
Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus B
23.10.2018

SITOWISE

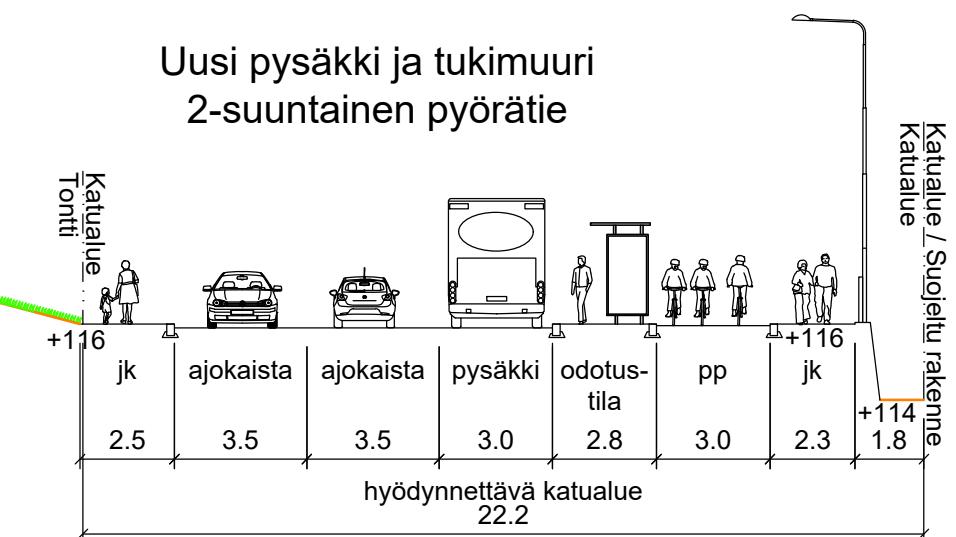
Poikkileikkaus C

Uusi pysäkki ja tukimuuri 2-suuntainen pyörätie

Uusi pysäkki ja tukimuuri 2-suuntainen pyörätie

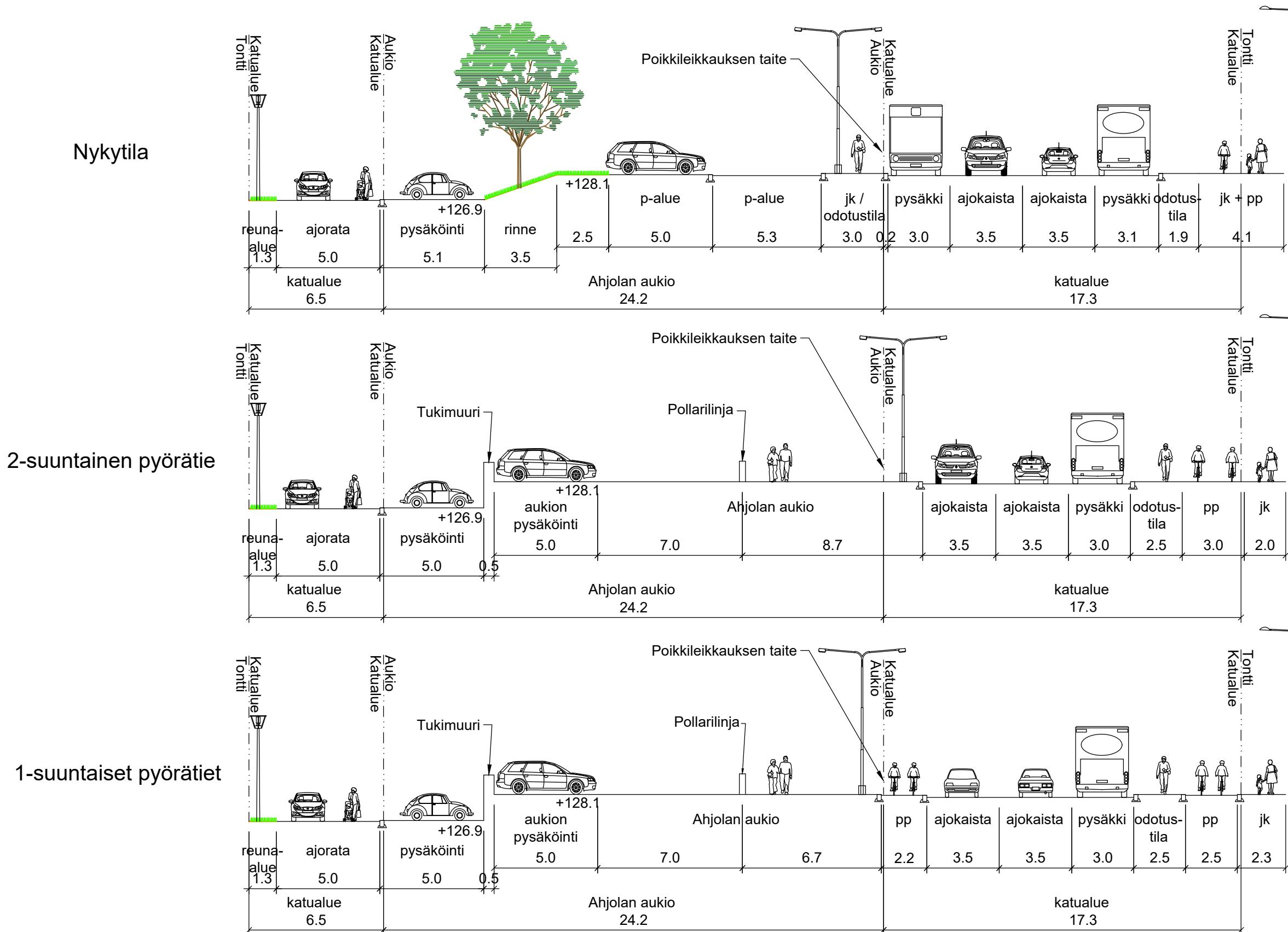

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus C
23.10.2018

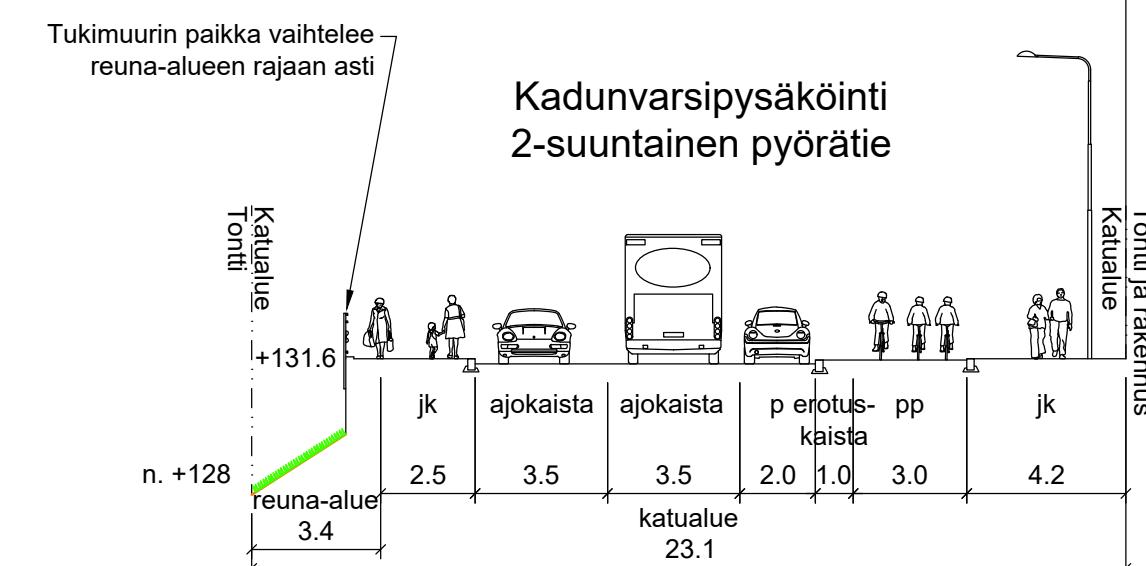
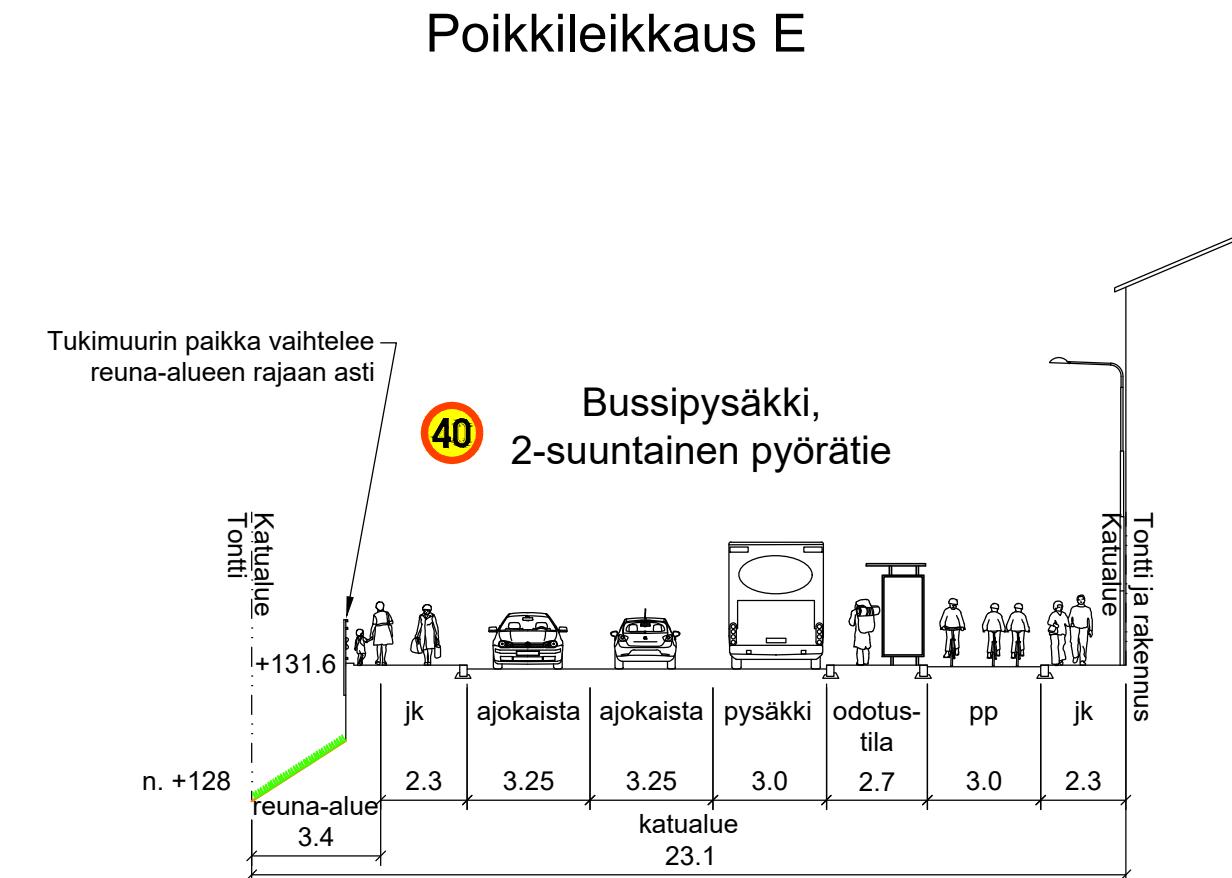
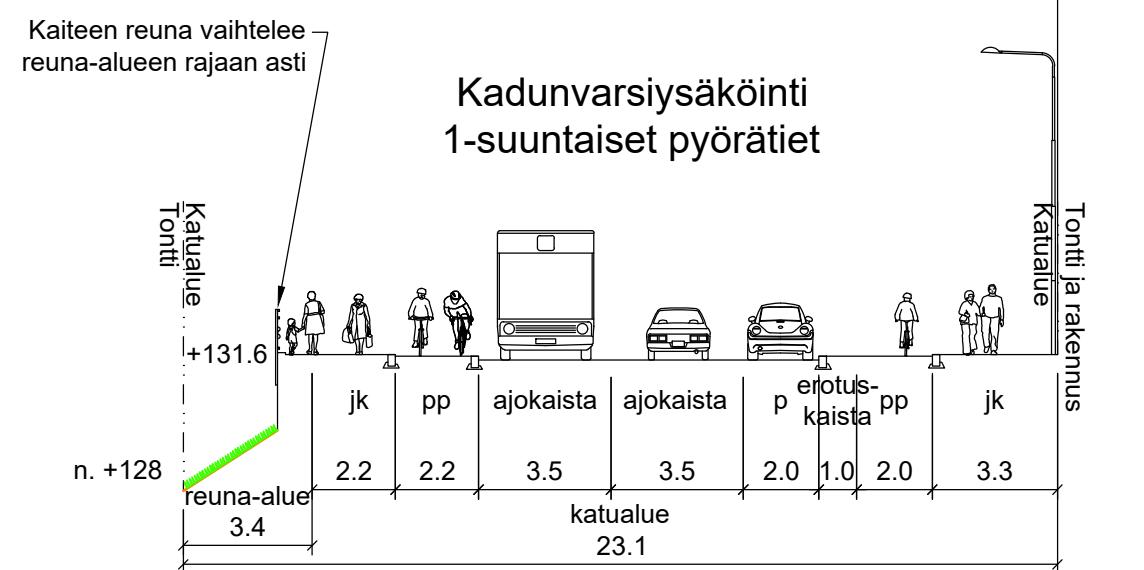
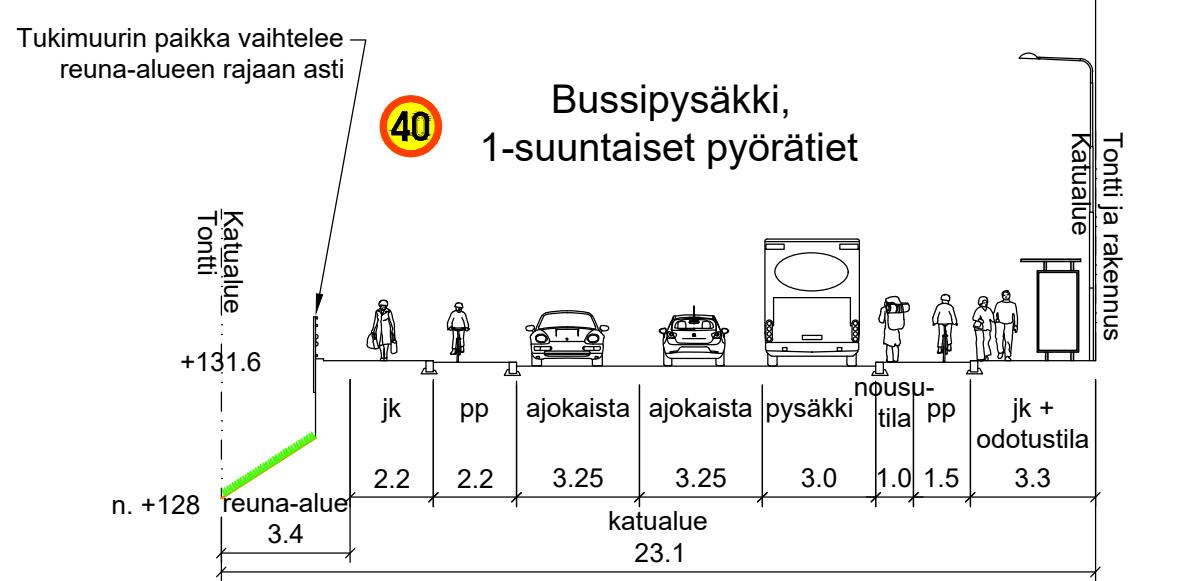
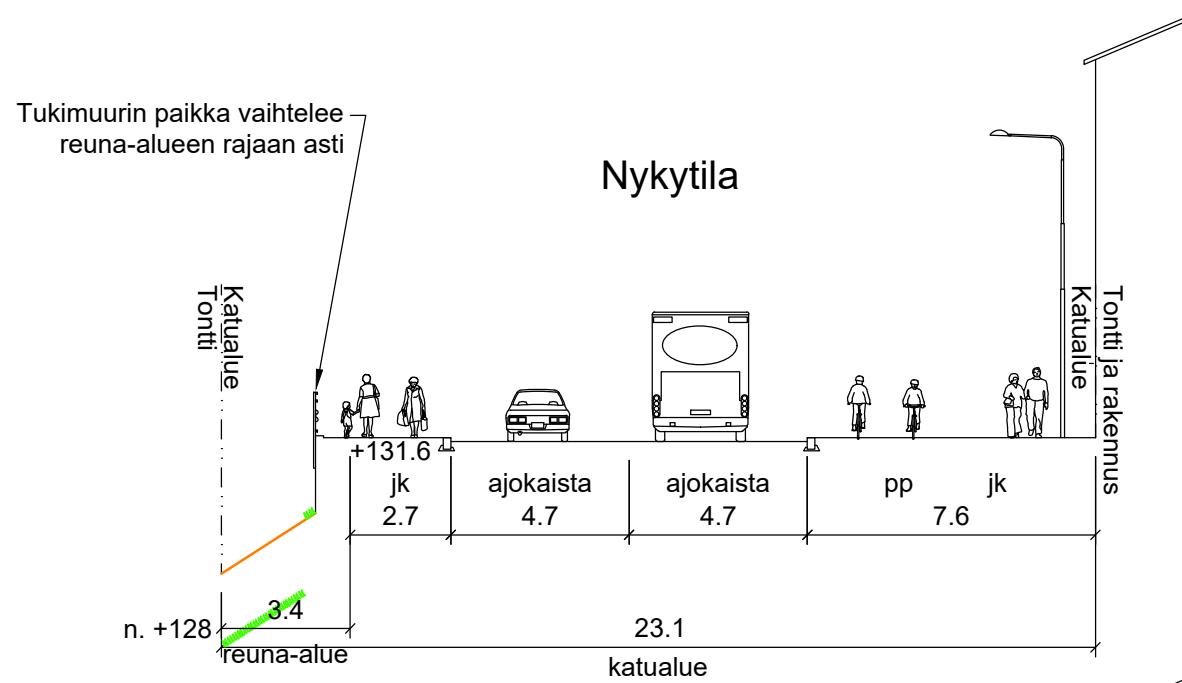
SITOWISE

Poikkileikkaus D

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus D
23.10.2018

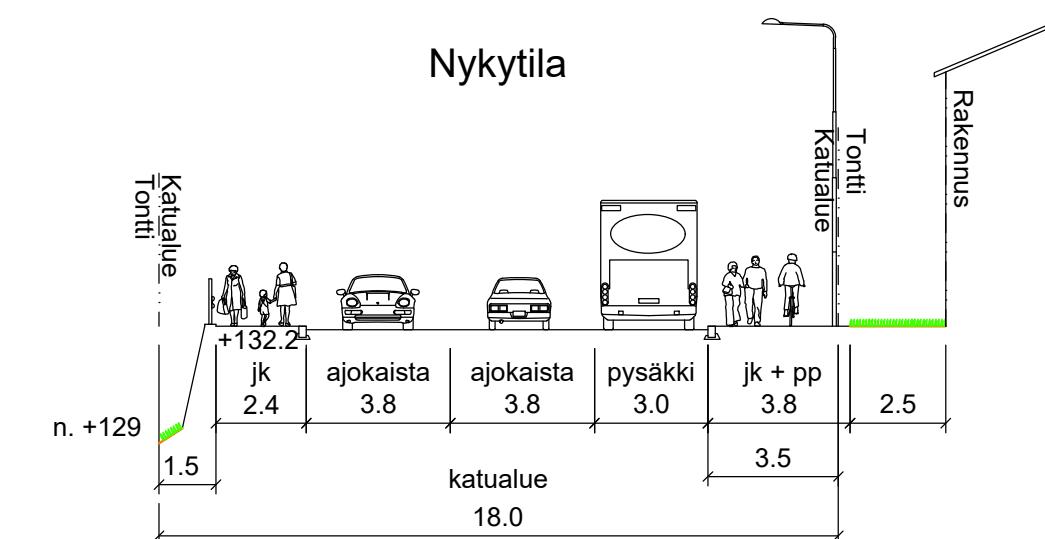

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

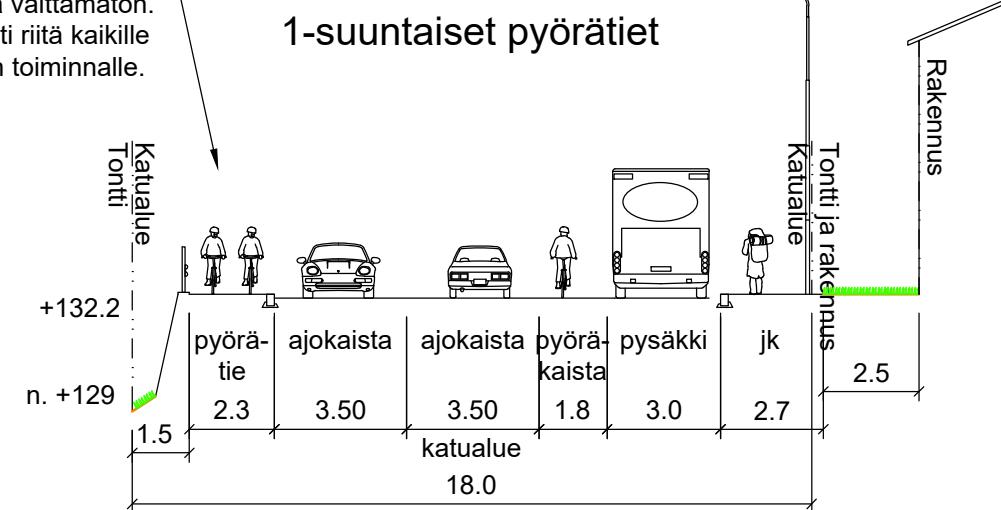
Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus E
23.10.2018

Poikkileikkaus F

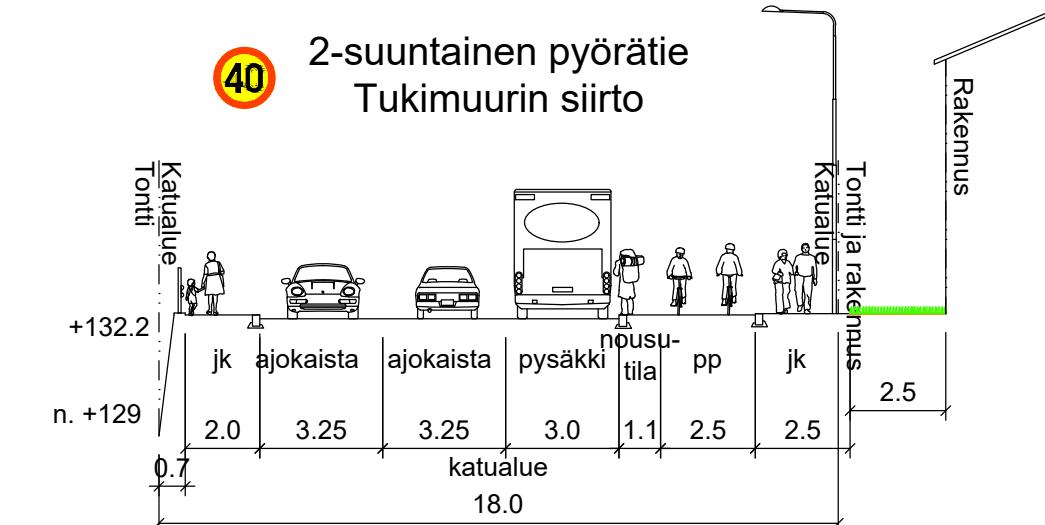
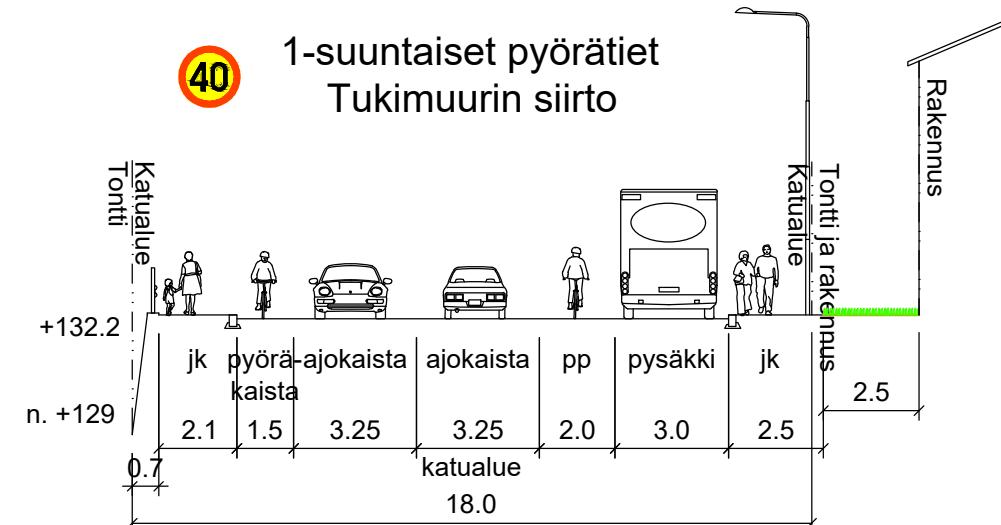
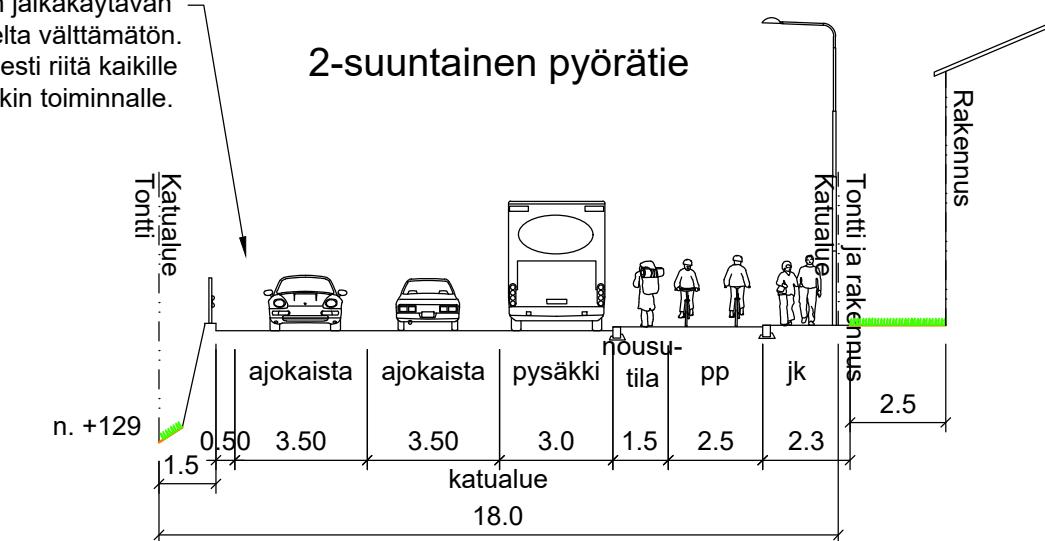
Kaikkien mahdolliset ratkaisut edellyttäisivät nopeusrajoituksen laskemista 40km/h, jotta ajoradan kaventaminen 3,25m asti olisi perusteltua. Katutila on niin kapea, että pysäkin siirtoa tulisi harkita jo sen vuoksi.

Pysäkin säilyttämiseksi on jalkakäytävän poisto kadun pohjoispuolelta välttämätön. Muuten tila ei yksinkertaisesti riitä kaikille kulkumuodoille sekä pysäkin toiminnalle.

Pysäkin säilyttämiseksi on jalkakäytävän poisto kadun pohjoispuolelta välttämätön. Muuten tila ei yksinkertaisesti riitä kaikille kulkumuodoille sekä pysäkin toiminnalle.

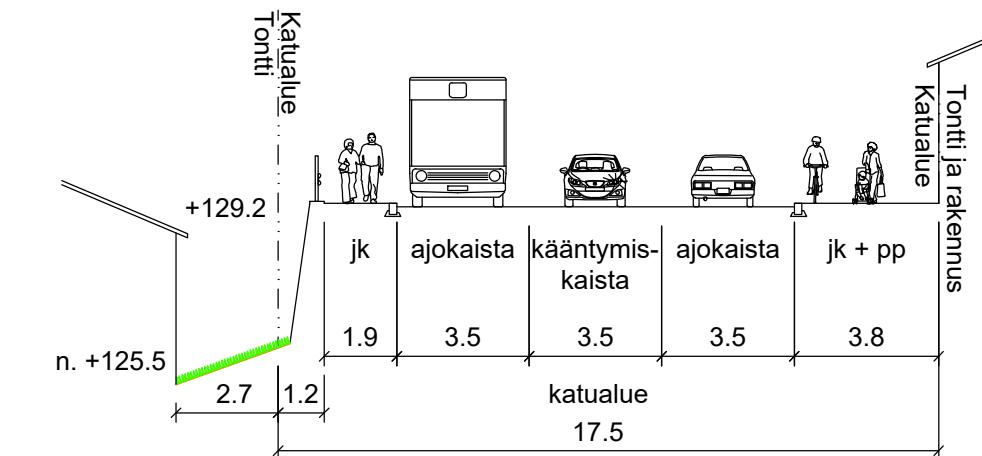
Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus F
23.10.2018

SITOWISE

Nykytila

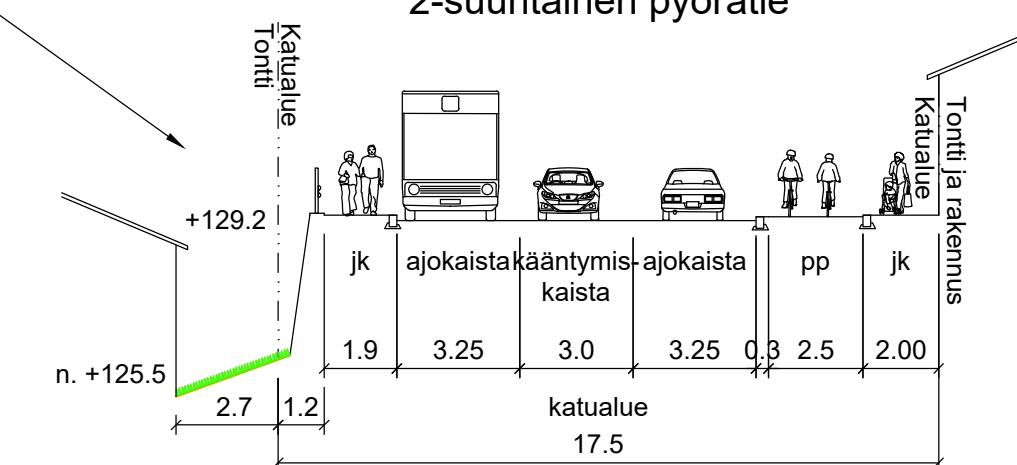
Poikkileikkaus G

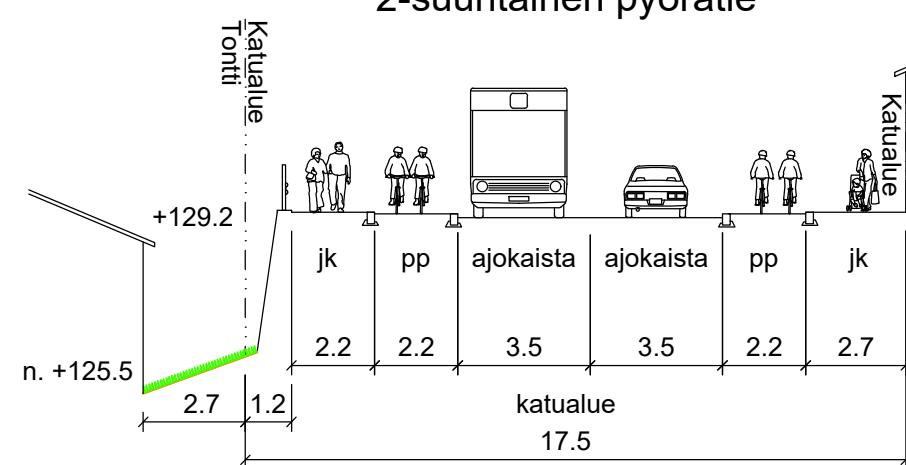
Kääntymiskaistan säilyttäminen vaatii kompromisseja muutoin tilan suhteeseen:
Ajoratojen kavennus ja nopeusrajoituksen muuttaminen 40 km/h,
jalkakäytävien jättäminen alimitoitetuksi kääntymiskaistan pituudesta sekä
alimitoitetuun erotuskaistan jättäminen pyörätien ja ajoradan väliin.

40

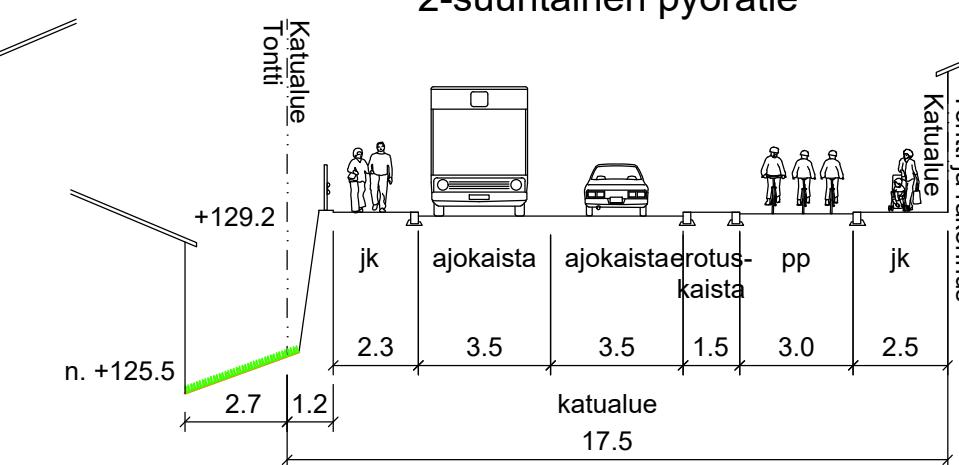
Kääntymiskaista 2-suuntainen pyörätie

Ei kääntymiskaistaa 2-suuntainen pyörätie

Ei kääntymiskaistaa 2-suuntainen pyörätie

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus G
23.10.2018

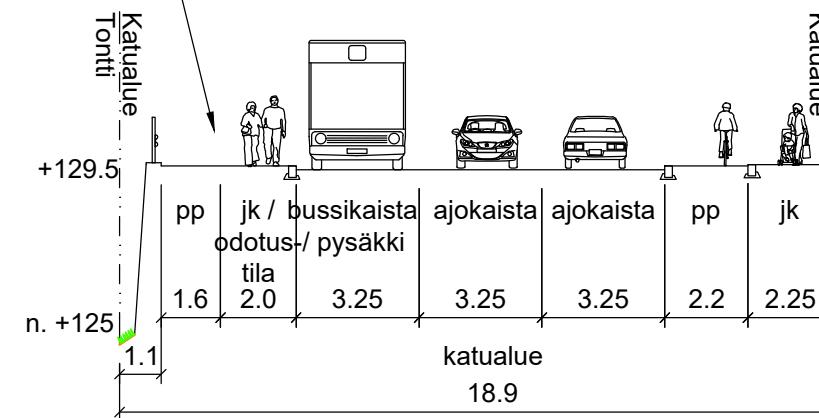
SITOWISE

Poikkileikkaus H

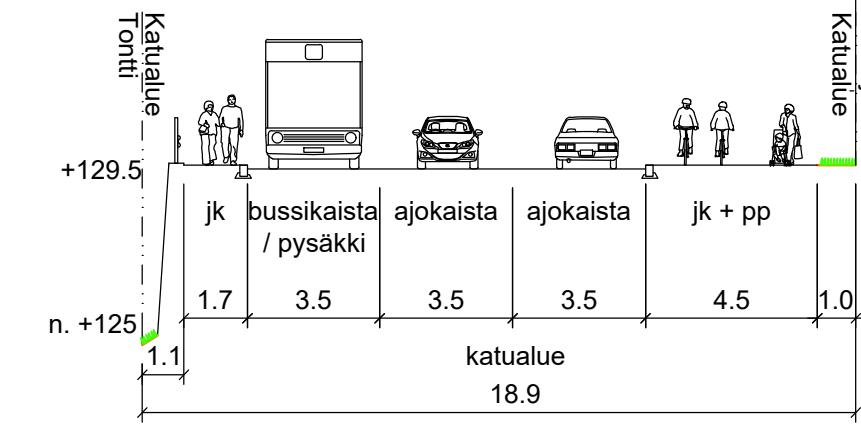
Pyörätie kiertäisi odotustilan taakse ja nousisi samalle tasolle.
Ei ole suositteltava ratkaisu, mutta ainoa mikä mahtuu tähän katutilaan

40

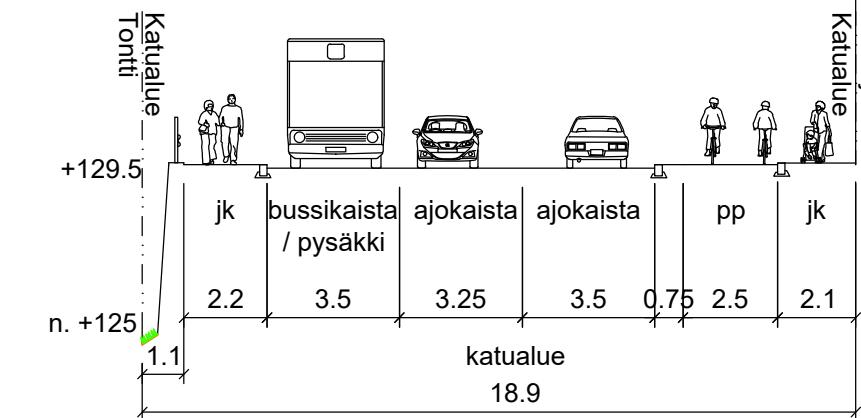
Bussikaista 1-suuntainen pyörätie

Nykytila

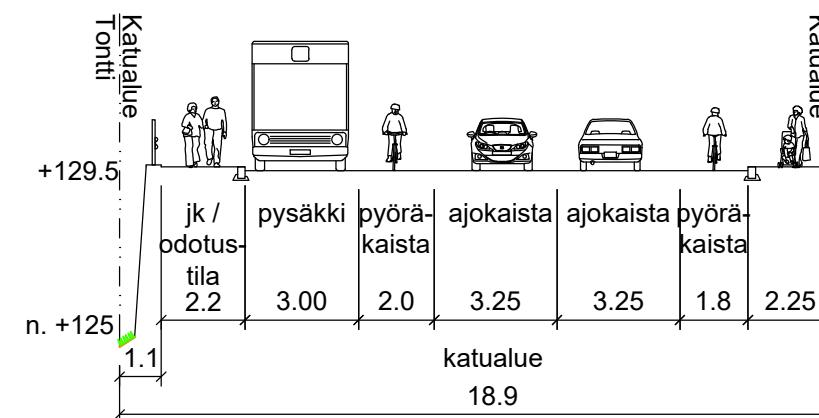

Bussikaista 2-suuntainen pyörätie

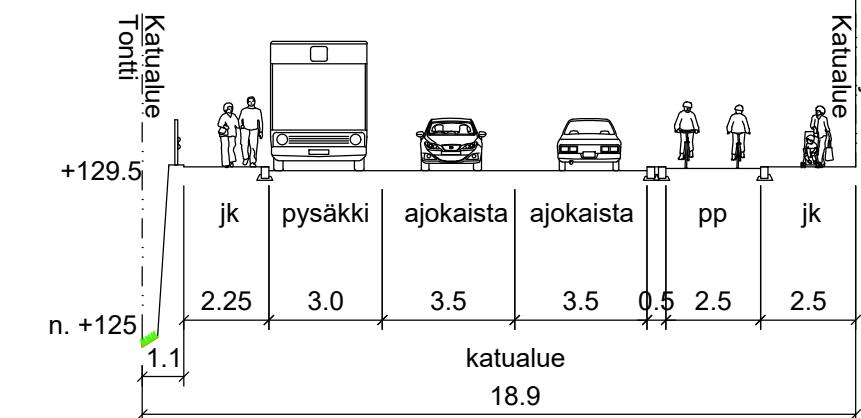

40

Pysäkkisyvennys 1-suuntainen pyöräkaistat

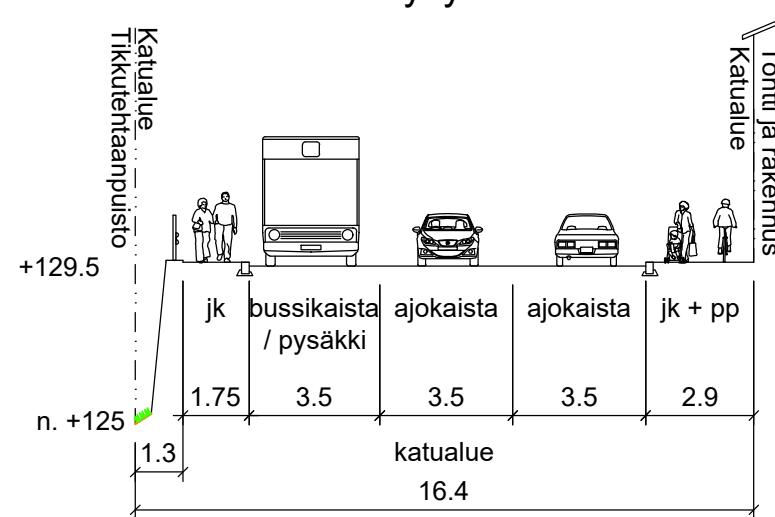
Pysäkkisyvennys 2-suuntainen pyörätie

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus H
23.10.2018

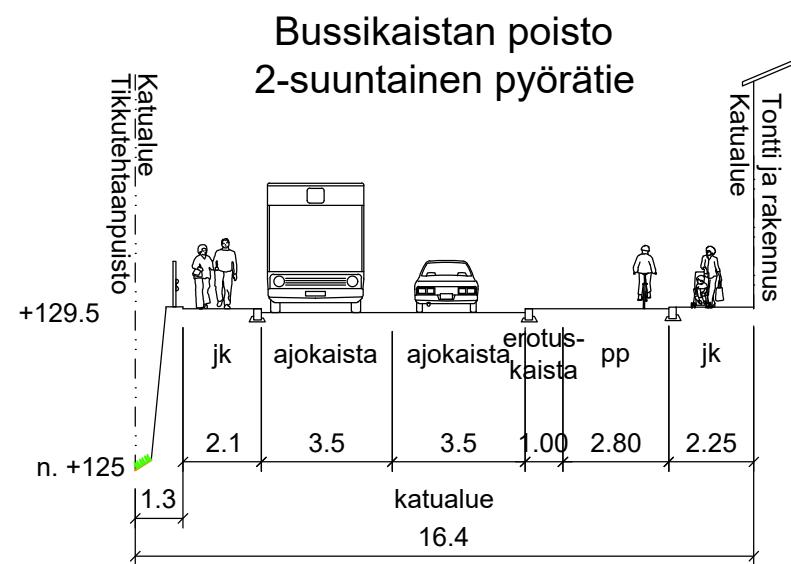
Nykytila

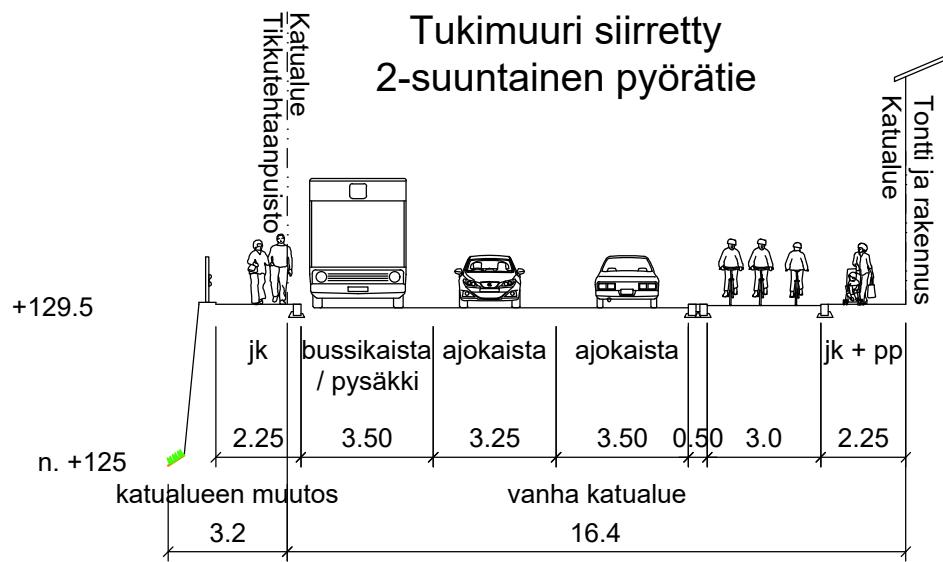
Poikkileikkaus I

Yksi- tai kaksisuuntaiset pyörätiet eivät mahdu katupoikkileikkaukseen katualuetta leventämättä tai bussikaistaa poistamatta

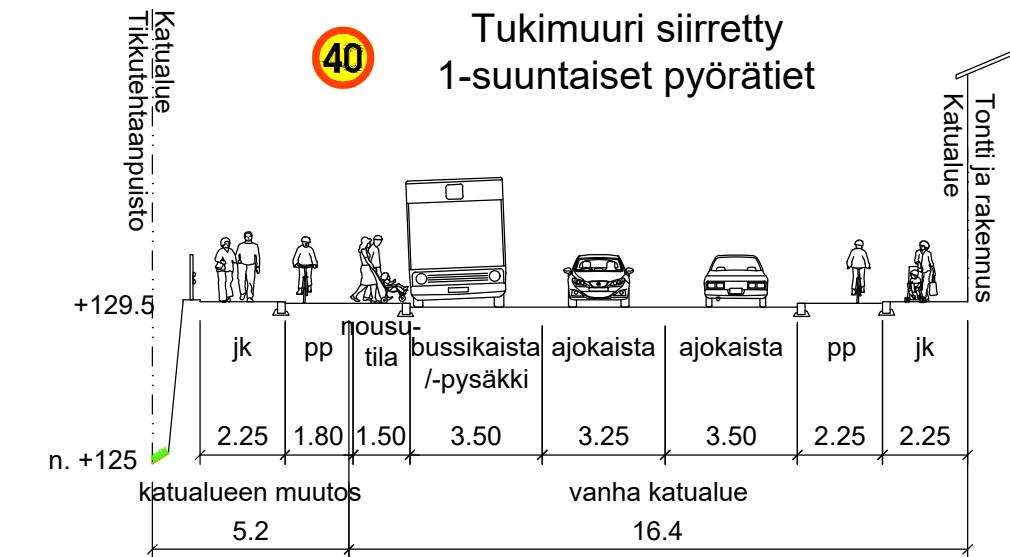
Bussikaistan poisto
2-suuntainen pyörätie

Tukimuuri siirretty
2-suuntainen pyörätie

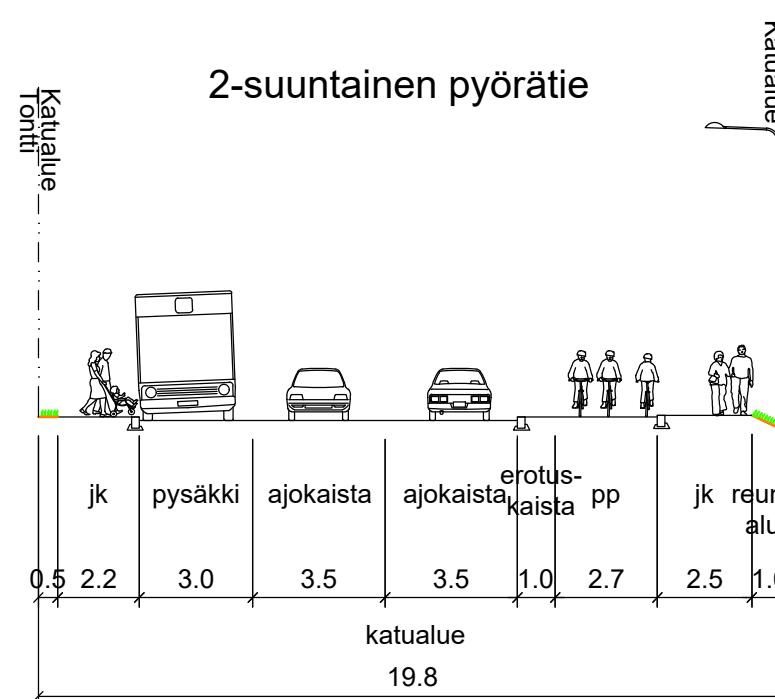
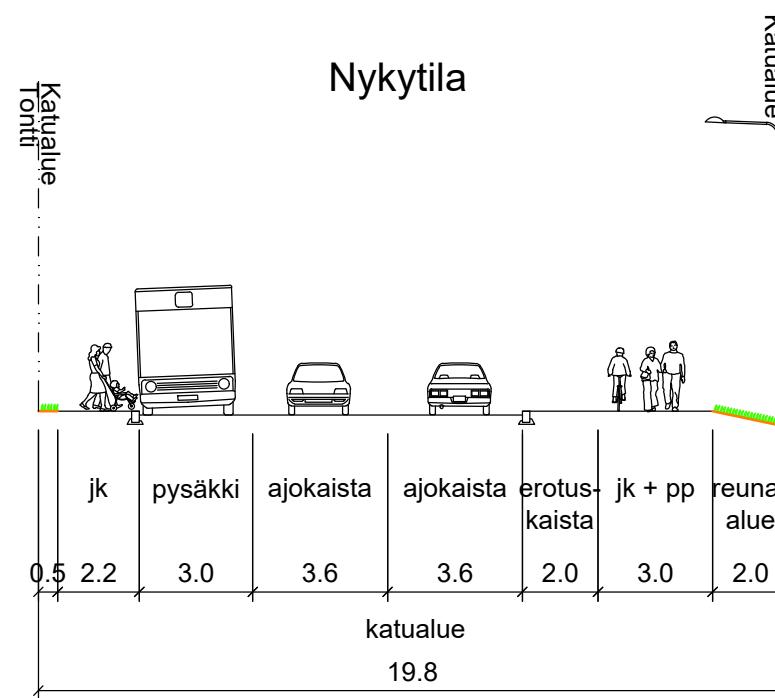
Tukimuuri siirretty
1-suuntaiset pyörätiet

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus I
23.10.2018

Poikkileikkaus J

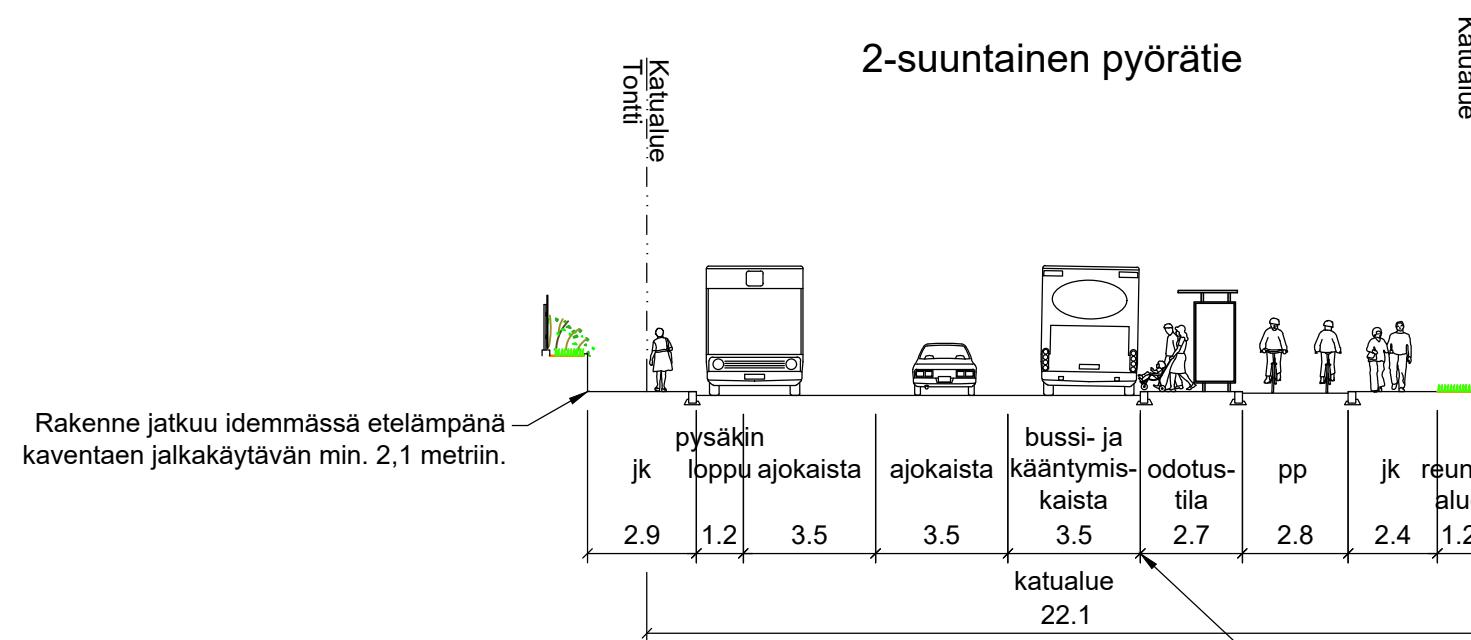
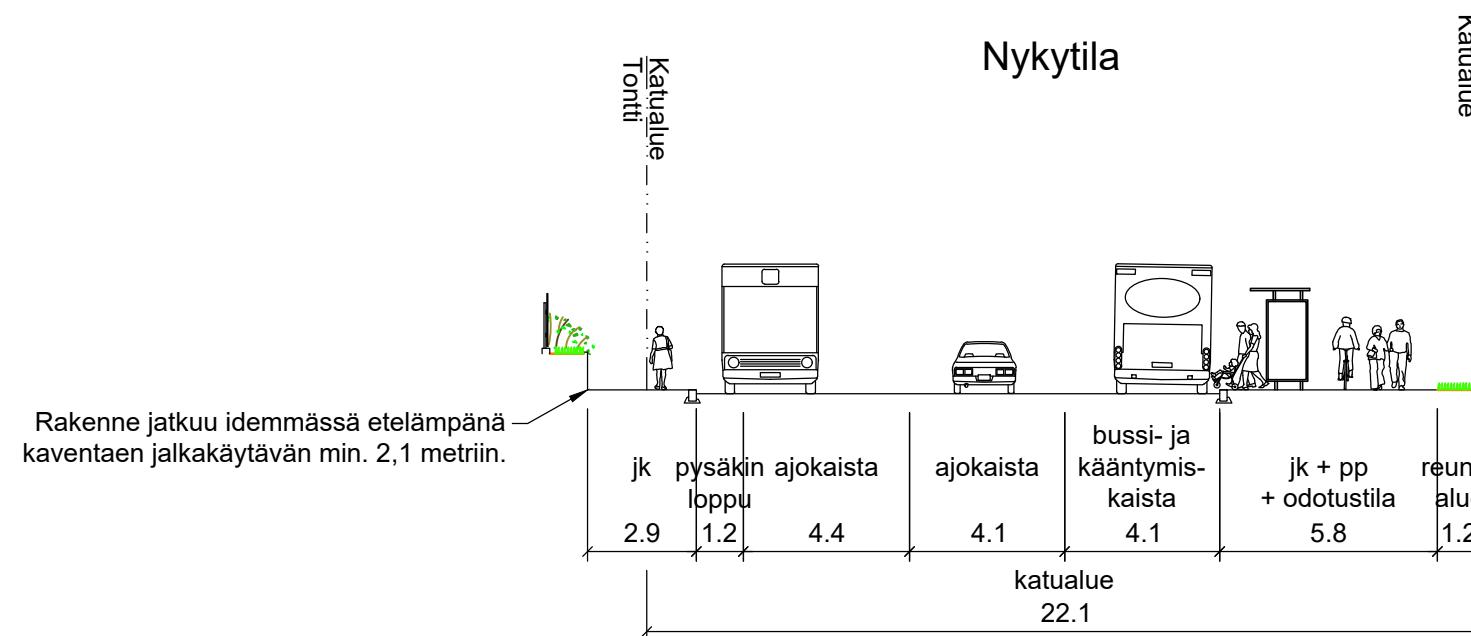

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus J
23.10.2018

SITOWISE

Poikkileikkaus K

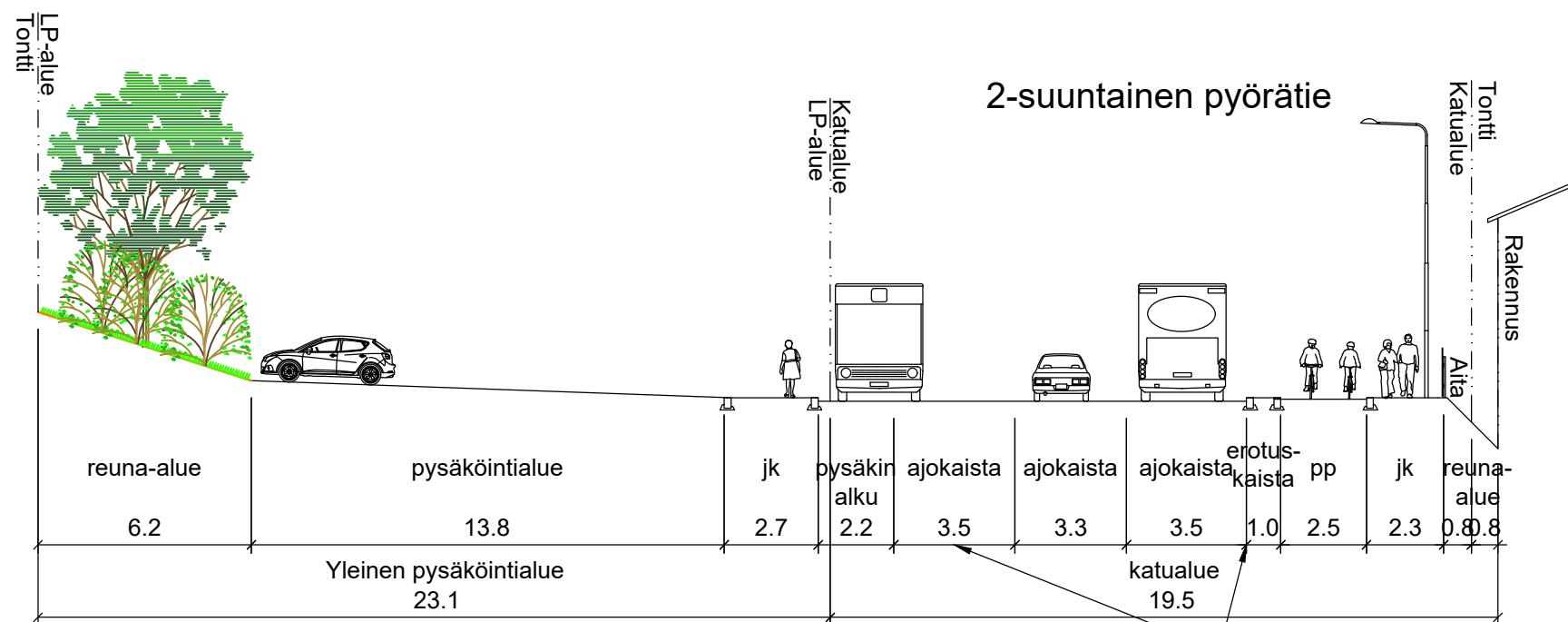
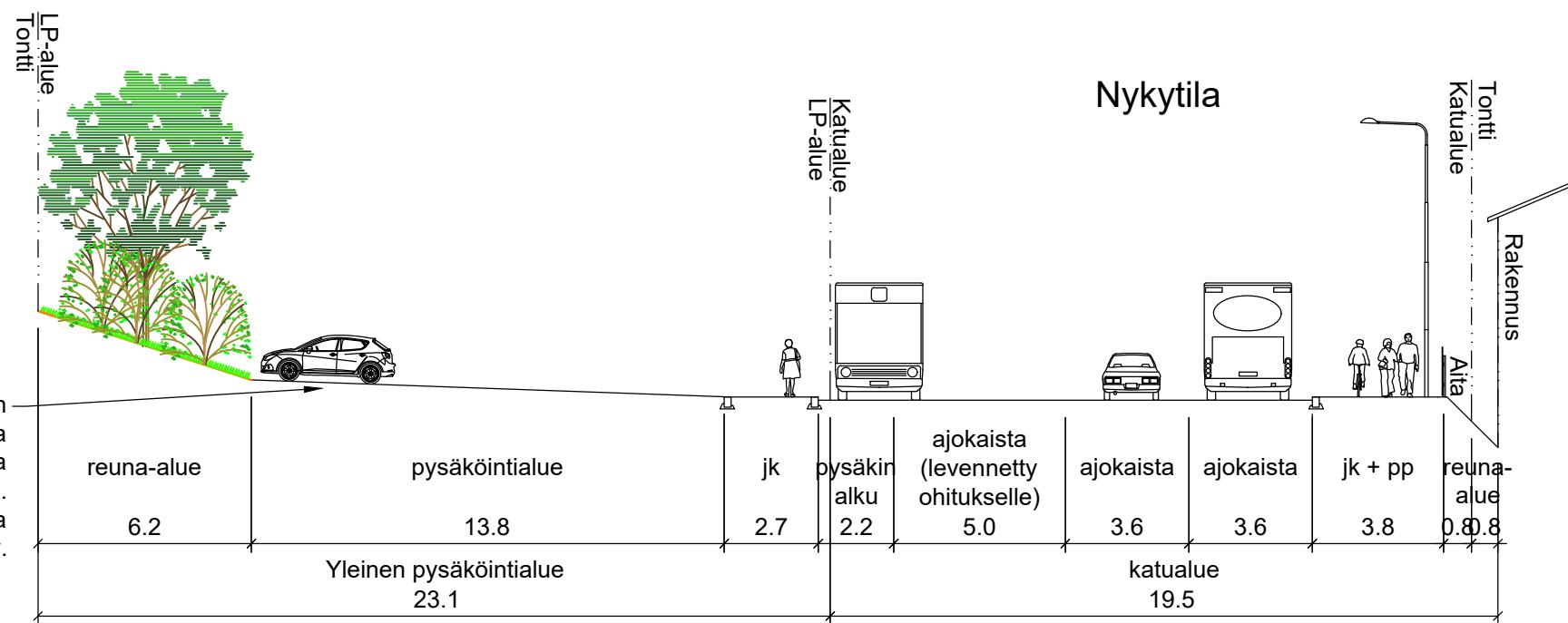

Ajoratojen kaventaminen ja reunakiven siirto tarkoittaisi myös kadun ylittävän suoja- ja saarekkeen poistoa. Valojen säilyessä kolmen kaistan ylitys on vielä hyväksyttävä tilanne.

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus K
23.10.2018

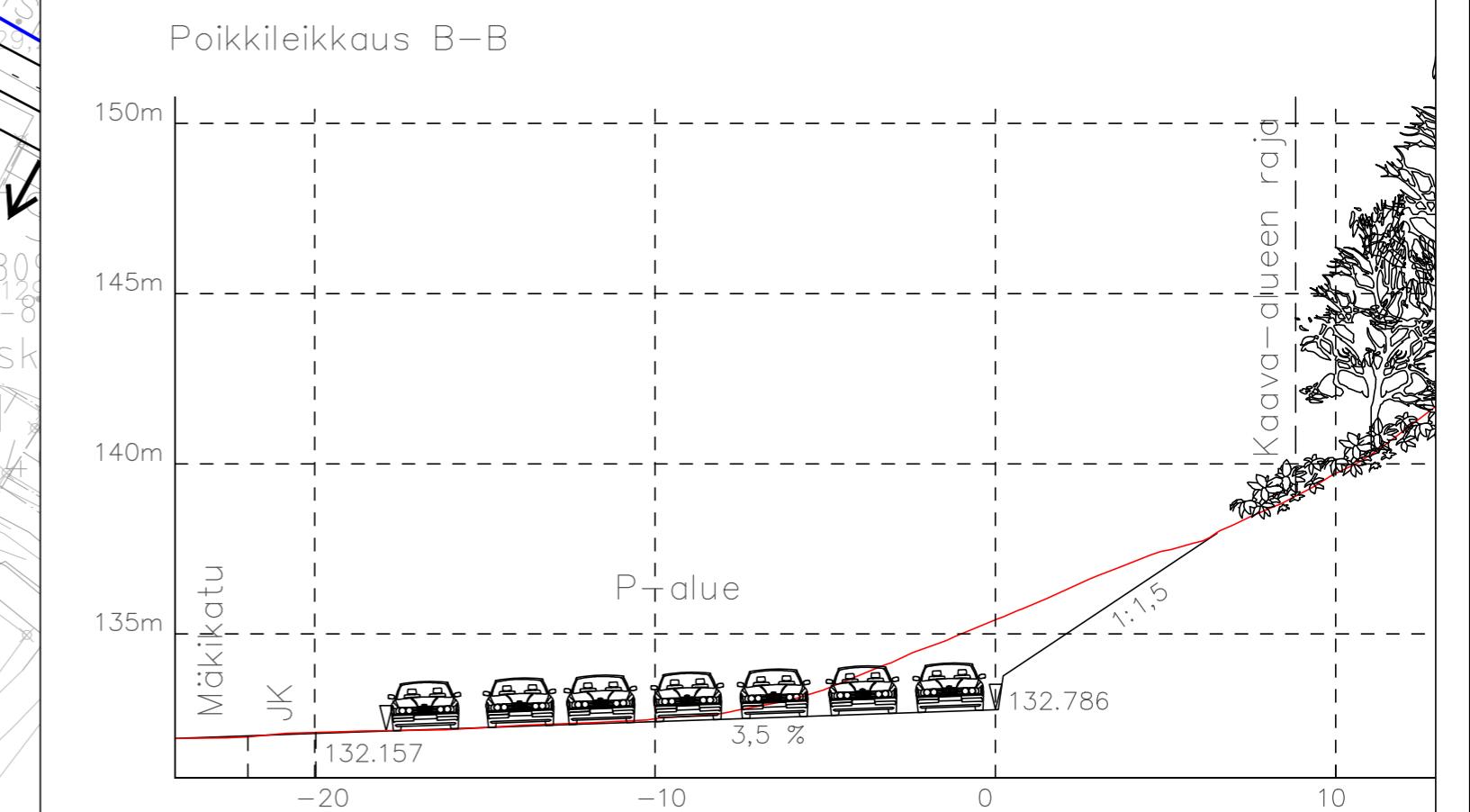
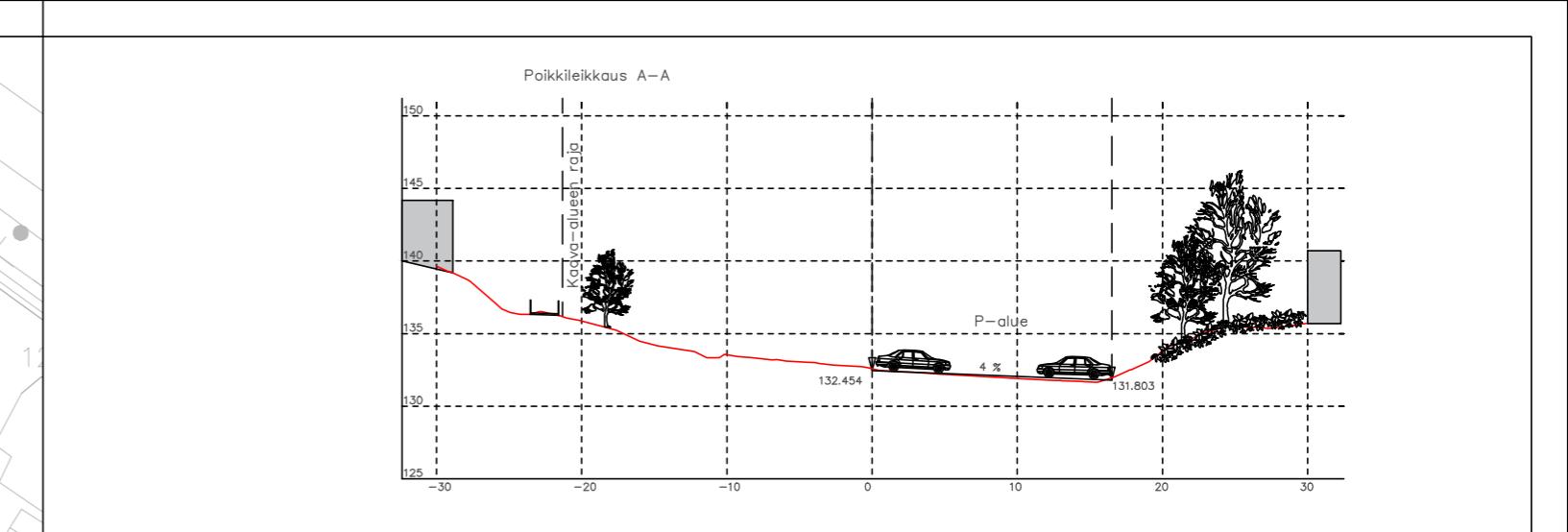
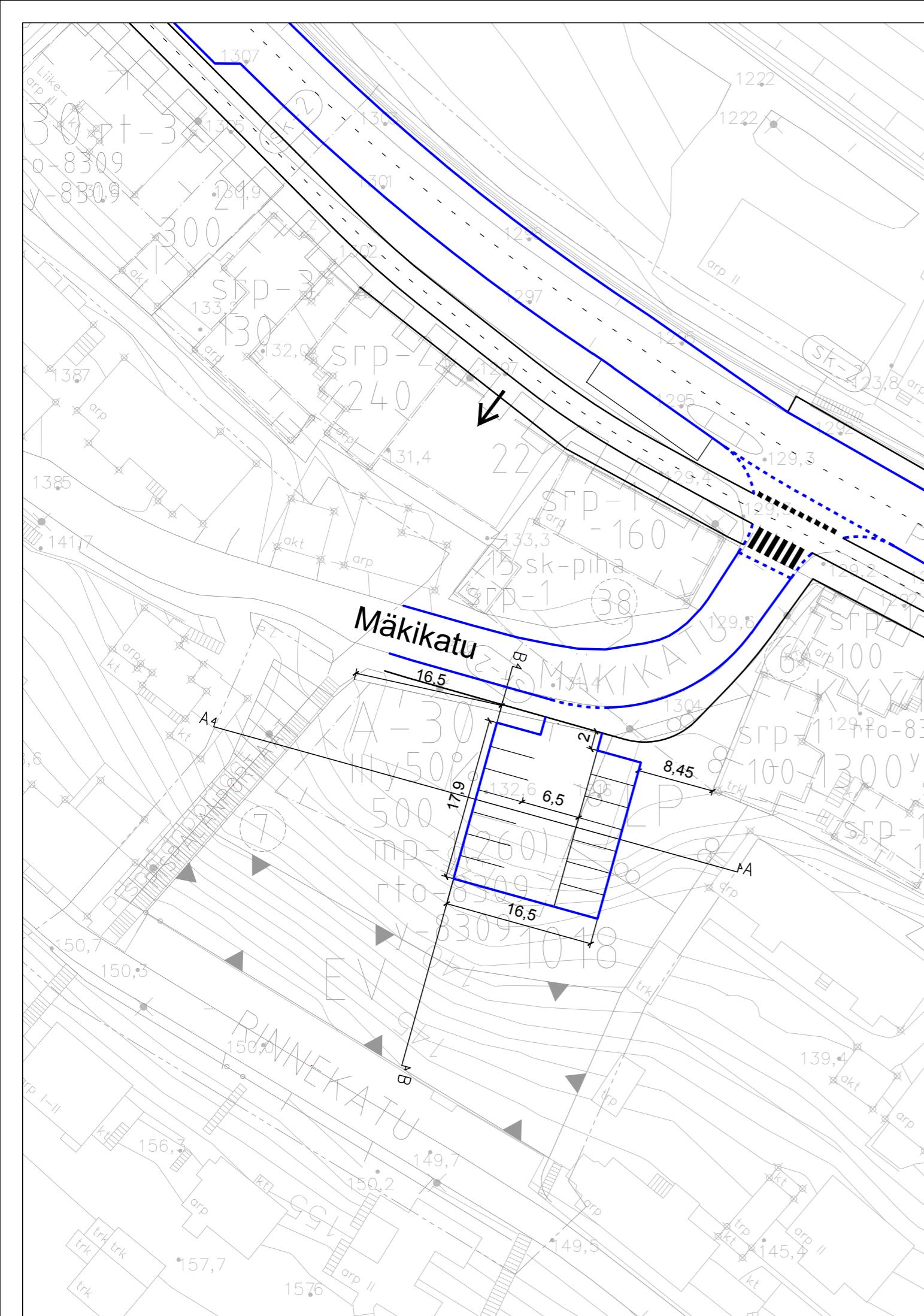
Poikkileikkaus L

Läteen menevää ajokaista kaventamalla saadaan pyörätie mahtumaan kadun eteläpuolelle muuttamatta kadun pohjoista reunaa. Eteläpuolen ajoratojen linjaus kuitenkin muuttuisi samalla, mikä tarkoittaisi mahdollisesti myös liittymän länsipuolen suojaratkaisun poiston tarpeellisuutta.

Pispalan asemakaavan uudistaminen vaihe II, asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu

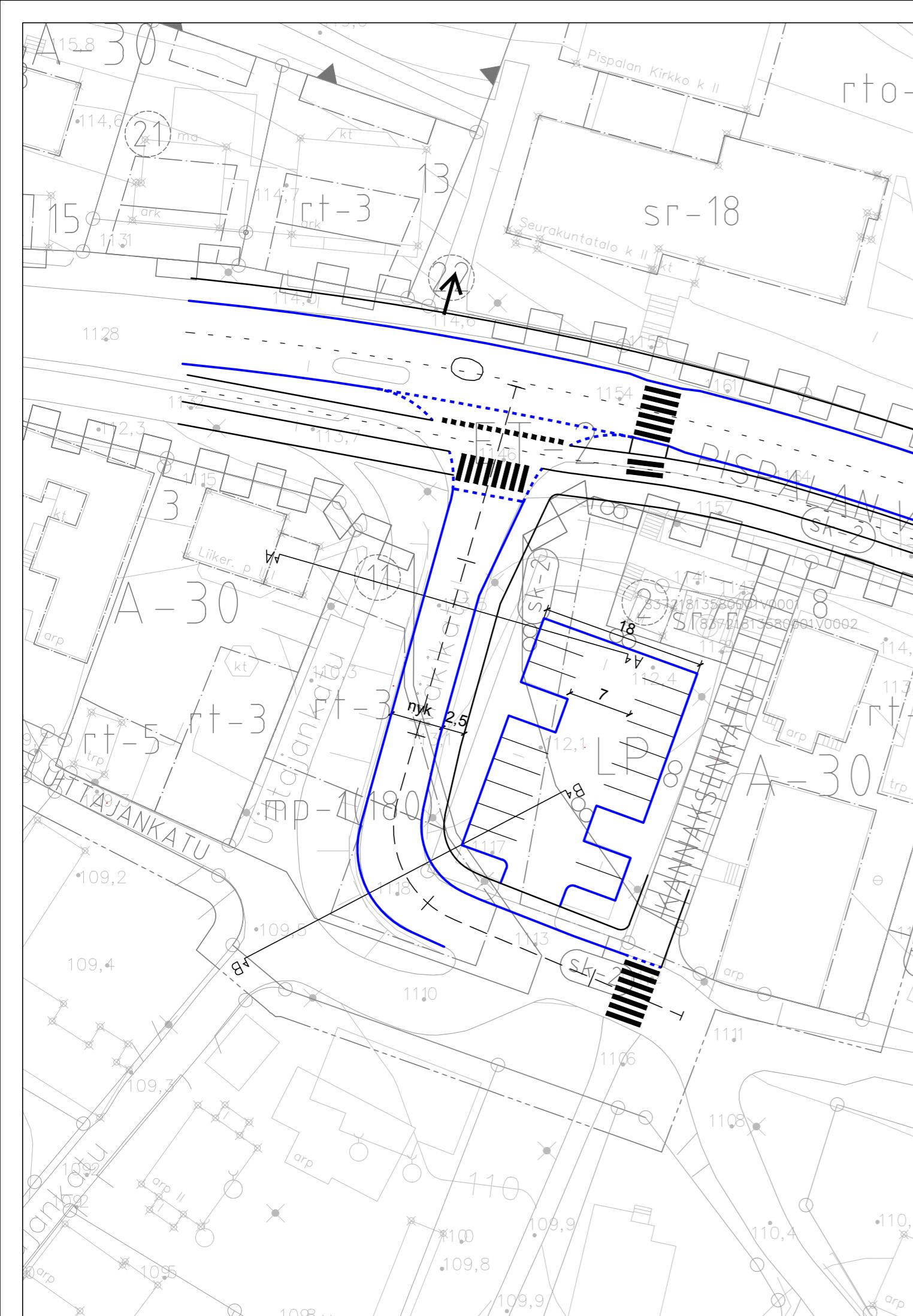
Katupoikkileikkaustarkastelu 1:200
Pispalan valtatie, katupoikkileikkaus L
23.10.2018

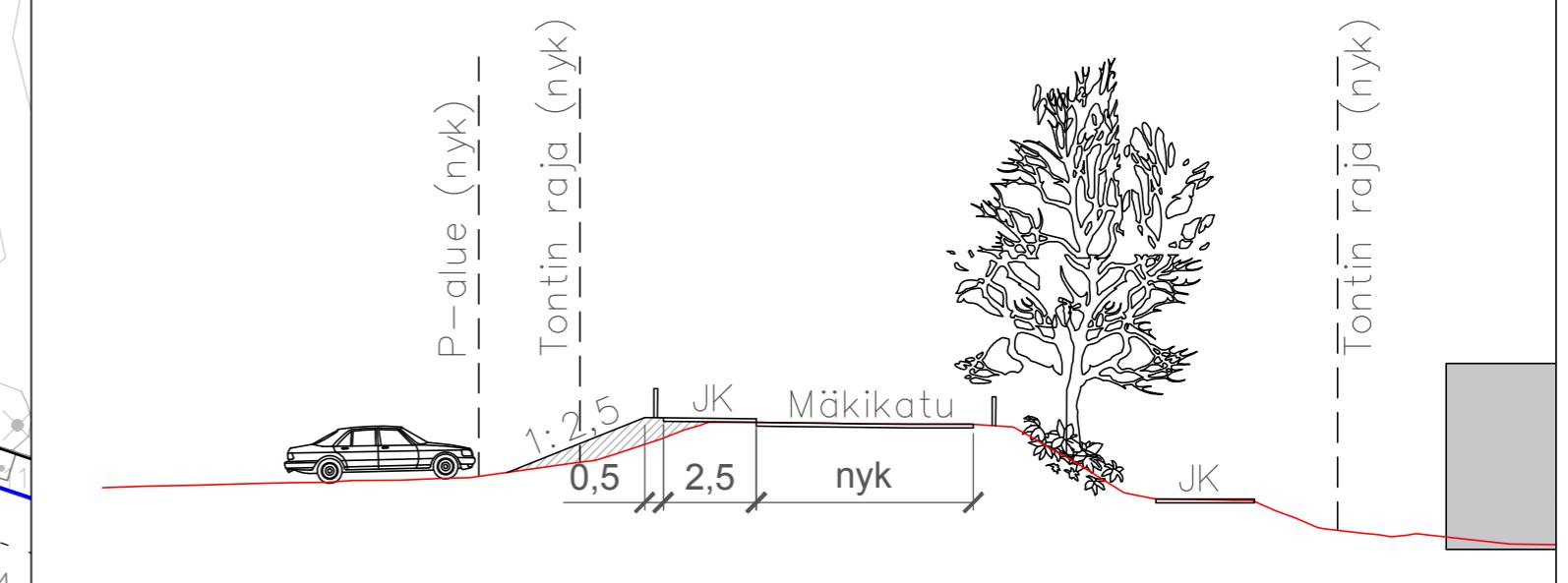
Pispalan asemakaavan uudistaminen, vaihe II
Asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu,
Asemapiirustus, Rajaportti

14.11.2018

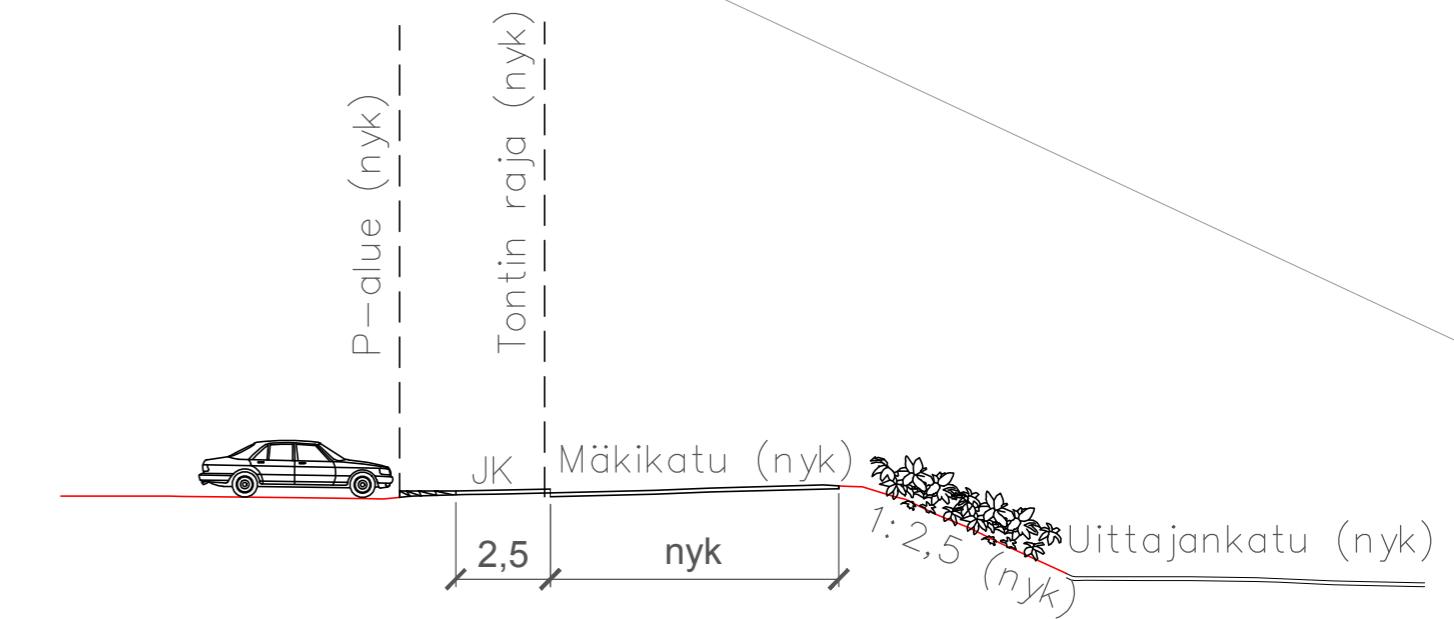
SITOWISE

Poikkileikkaus A-A

Poikkileikkaus B-B

Pispalan asemakaavan uudistaminen, vaihe II
 Asemakaavan 8309 liikennesuunnittelu,
 Asemapiirustus, Mäkkikatu

20.11.2018

SITOWISE